Piątek, 17 grudnia 1937 — Nr. 290
(Pismo wychodzi w dniu datowania).

10 stron

DZIEŃ BYDGOSKI ILUSTROWANY

10 GR.

ORAZ WYDAWNICTWA: DZIEŃ POMORZA — DZIEŃ GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY — GAZETA GDAŃSKA — DZIEŃ KOCIEWSKI GŁOS NIESZAWSKI (DZIEŃ CIECHOCIŃSKI) — GAZETA MORSKA ILUSTROWANA — DZIEŃ TCZEWSKI ILUSTROWANY — DZIEŃ CHEŁMIŃSKI — GAZETA MOGILEŃSKA

Redakcja i administracja, Bydgoszcz, ul. Dworcowa 25. Telefon, 22-18, Konto czekowe P. K. O. 203,868.

„Pomoc dorosłym — gwiazdka dzieciom"

Nie wolno nam zmarnować ani jednego człowieka pracy w Polsce

Apel P. Prezydenta R. P. do obywateli Rzeczypospolitej

W dniu wczorajszym P. Prezydent R. P. wygłosił z Zamku przez radio następujące przemówienie:

Po raz drugi zabieram głos w sprawie opieki nad człowiekiem pracy w Polsce. Sprawa ta dotyczy zarówno teraźniejszości jak i przyszłości naszego narodu i państwa.

Gdy mówimy o państwie, którego dobro jest prawem najwyższym, mamy na myśli człowieka — obywatela państwa, na którego sile fizycznej i moralnej dobro to budujemy. Mamy na myśli człowieka pracy, pracy mózgu i rąk, twórcę dobra wspólnego.

Gdy myślę o współczynnikach dobro wspólne tworzących, na pierwszy plan wysuwa się w Polsce praca Jest to największy, w warunkach naszego życia kapitał. Radujemy się gdy kapitał ten narasta, mnoży się, gdy jest twórczy i budujący. Smucimy się, gdy odłogiem leży, gdy nie ma zastosowania, gdy jest zmarnowany.

Od chwili odzyskania niepodległości weszło w życie około 8 i pół miliona nowych obywateli. To — wielki czynnik napawający nas radością i dumą, stanowi on bowiem o wieczności narodu i jego wspólnego domu — państwa. Lecz radość tę chwilami przesłania nam smutek. Smutek, gdy urasta świadomość, że nie wszyscy obywatele stoją przy swoich warsztatach pracy, że 400 tys. rodzin próżno czeka na swoich żywicieli, którzy z dnia na dzień z pustymi rękami wracają z wędrówki za pracą; że, jak wykazują statystyki — około 800.000 dzieci czeka na opiekę społeczną, patrząc w oczy bezsilnych rodziców.

Te żywe cyfry niech same przemówią do serc waszych! Ja apeluję do waszego rozumu społecznego, narodowego, który podpowie wam, że nie wolno przejść obojętnie nad zagadnieniem włączenia owych setek tysięcy istot ludzkich do społeczności pracującej, że nie wolno bezczynnie przyglądać się warunkom, w jakich wyrasta dziecko polskie, dziecko, które u nas stanowi ogromny procent ogółu ludności, dziecko, przyszły obywatel przyszła ostoja państwa. Należy mu zabezpieczyć opiekę, szkołę i radość życia aż do chwili, gdy w zdrowiu fizycznym i moralnym samo zacznie tworzyć dalsze wartości społeczne i pracą wykuwać dobrobyt i moc ojczyzny.

Główną gwarancję tego może dać powszechne zatrudnienie.

Idziemy w tej dziedzinie naprzód, ku lepszej przyszłości z wiarą w ten jasny dzień, kiedy to państwo przezwyciężywszy trudności, zabezpieczy wszystkim swym obywatelom pracę.

Obok zrealizowania tego celu, musimy jednak w każdej chwili pamiętać o zadaniach doraźnych: o tym, że dopóki nie zbudujemy dostatecznej ilości warsztatów, nie wolno nam zmarnować ani jednego człowieka pracy w Polsce. Musimy mu ułatwić przetrwanie, by gdy na niego kolej przyjdzie zachował zdrowie moralne i zdolność fizyczna do podjęcia pracy. Musimy umożliwić mu przetrwanie przez najcięższy okres, jakim jest z natury rzeczy zima.

Wykonanie tego zadania doraźnego — to obowiązek powszechny, całego społeczeństwa.

Rolę wykonawcy wzięła na siebie t. zw. „Pomoc Zimowa". Znamy już tę akcję. Wiemy, czego dokonała w pionierskiej pracy roku ubiegłego. Mamy do niej już zaufanie. Musimy ją jeszcze udoskonalić, upowszechnić tak, by w roku bieżącym nikt nie wracał do domu z pustymi rękami i goryczą w duszy tak, by łza dziecięca nikomu nie przysłoniła świata.

Nie omyliłem się, gdym w roku ubiegłym wyraził wiarę, że znajdę oddźwięk w sercach waszych. Nie serce tylko ale i rozum, i myśl o przyszłości naszej każe mi w tym roku odwołać się do waszego instynktu społecznego

Mróz szybkim krokiem zbliża się ku nam. Zajrzyjcie do domostw bezrobotnych, a rzeczywistość sama wam podpowie, co czynić macie. Spojrzyjcie na kalendarz! Grudzień. Za kilka dni zasiądziemy do wieczerzy wigilijnej. Zapalimy choinki, a dzieci zajrzą, co im też dobry anioł przyniósł? Czy aby wszystkim dzieciom coś przyniósł? Czy aby wszystkich obdzielił? Tak, powinniśmy odpowiedzieć wszystkim, bo tym dobrym aniołem jest przecie społeczeństwo całe.

Dziecko — to wszak najwdzięczniejsza istota, bo to co otrzyma, stokrotnie w przyszłości zwróci społeczeństwu.

Któż z nas nie żyje nagromadzonym w dzieciństwie kapitałem.

„Miałem szczęśliwe dzieciństwo" — wspomnienie to wywołuje w każdej chwili życia uśmiech. Zawsze też wracamy z niezmienną miłością do tych, którzy dali nam w dzieciństwie radość życia. Jeżeli tym dobrym czynnikiem staje się społeczeństwo — jakże dobrego wychowuje sobie obywatela. Dziecko gdy już dorośnie sięgnie wspomnieniem do lat dziecięcych i przypomni sobie, że rodzice jego byli bezsilni, gdyż nie ze swojej winy odeszli od warsztatu pracy i nie mogli mu dać tego, czego mu jako dziecku dać chcieli. Ale odezwało się społeczeństwo, zastąpiło mu częściowo rodziców. Dzisiejsze dziecko, które sięgnie kiedyś wspomnieniem do roku 1937 samo odgadnie, co winne jest społeczeństwu, co winne jest państwu.

Roztaczając pomoc zimową i opiekę nad dzieckiem, wypełniamy nie tylko zew serca, ale i nakaz rozumu. Idziemy za głosem instynktu społecznego, wychowujemy dobrego obywatela.

O ileż spokojniejsze ma życie matka i ojciec, gdy dziecko jest syte i odziane, gdy dziecko w spokoju odesłane jest do szkoły, gdy znajduje tam naukę, zabawę i trochę niezbędnej strawy, gdy dziecko jest uśmiechnięte. Pozwólmy dziecku łatwiej przejść przez twarde życie, a pomnożymy wielokroć kapitał społeczny.

Osiemset tysięcy dzieci objąć winna w bieżącym roku opieka społeczna, opieka powszechna, w której nikogo z nas braknąć nie może.

W tej chwili, na grudzień hasłem jest: „Pomoc dorosłym — gwiazdka dzieciom".

Za kilka dni będziemy mieli możność rzucenia na szalę społeczną ofiary doraźnej. Zarządzona została w całym państwie zbiórka. Zbiórka z myślą przede wszystkim o dziecku. Od najwyższych przedstawicieli państwa — do dzieci w wieku szkolnym, będących w szczęśliwszych od innych dzieci warunkach — wszyscy wezmą w tym zbożnym dziele społecznym udział.

Jak nie myliło mnie wyczucie w roku ubiegłym, tak i w tym roku nie omylę się, jeżeli wyrażę głęboką wiarę w zdrowy instynkt, serce i rozum społeczny obywateli Rzeczypospolitej.

Pomoc Zimowa — to nakaz chwili
Pomoc Zimowa — to obowiązek każdego obywatela
Konto P. K. O. 70.200 Pomoc Zimowa

Marsz. Smigły-Rydz w im. Głowy Państwa

złożył wieniec na sarkof gu ś. p. Prez. Narutowicza

Warszawa. Wczoraj jako w 15-tą rocznicę śmierci Perwszego Prezydenta R. P. ś. p. Gabriela Narutowicza zostało odprawione uroczyste nabożeństwo żałobne w katedrze św. Jana, które odprawił ks. arcybiskup Gall. P. Prezydent R. P. z powodu niedawno przebytej niedyspozycji nie mógł wziąć osobiście udziału w nabożeństwie. W nabożeństwie wzięli udział: Marszałek Śmigły-Rydz, premier Składkowski, marszałkowie: Senatu Prystor i Sejmu Car i wielu innych dostojników.

Marszałek Śmigły-Rydz w imieniu P. Prezydenta R. P. po nabożeństwie złożył wieniec na sarkofagu ś. p. Prezydenta Narutowicza, znajdującym się w krypcie pod katedrą.

15-tą rocznicę śmierci Pierwszego Prezydenta R. P. ś. p. Narutowicza — Warszawa uczciła pięciominutową ciszą. Na hasło syren fabrycznych ustał na ulicach Warszawy wszelki ruch. Autobusy, taksówki, tramwaje i inne pojazdy uliczne zatrzymały się.

Po prostu

Sprostowanie nieuczciwej i oszczerczej notatki „Warszawskiego Dziennika Narodowego"

Z Wydziału prasowego centrali Obozu Zjednoczenia Narodowego otrzymujemy następujące wyjaśnienie:

— „W związku z notatką w „Warszawskim Dzienniku Narodowym" (nr. 342 z dn. 13. 12. rb.) pod tytułem „Stanowcza prośba" o ogłoszeniach dla... O. Z. N.", donoszącą, że na Śląsku jakoby pojawili się akwizytorzy, zaopatrzeni w listy wysoko postawionych osobistości O. Z. N., którzy zbierają ogłoszenia dla tygodnika „Wieś Polska", należy stwierdzić, że wzmianka ta jest niezgodna z prawdą i zaliczyć ją można do niewyszukanych sposobów zwalczania przez „Warszawski Dziennik Narodowy" i koła przez niego reprezentowane, działalności O. Z. N.

Podkreślić trzeba, że tygodnik „Wieś Polska" nie wysyłał nigdy i nie posiada na Śląsku żadnego akwizytora, jak również nie zwracał się nigdy za pośrednictwem nieznanych sobie pp. Amenschilda i Komorka do jakichkolwiek firm lub przedsiębiorstw o udzielanie ogłoszeń.

W świetle prawdy notatkę „Warszawskiego Dziennika Narodowego" należy traktować jako kłamliwą i oszczerczą".

Do komunikatu „Iskry" nie można nie dorzucić kilku uwag. Dotyczą one dziedziny walki politycznej pomiędzy partjami politycznymi i obozami ideowo - politycznymi oraz stosowanych w tej walce metod.

Stronnictwo Narodowe posiada ustaloną opinię jeżeli chodzi o metody i sposoby walki z przeciwnikami politycznymi. Nie jest ona pochlebna a tym bardziej chlubna. Razi w niej przede wszystkim brak instynktu prawdy i objektywizmu, przeraża natomiast obłuda i fałsz oraz szeroko stosowana metoda spaczania faktów i inkryminowania zjawisk, które miejsca nigdy nie miały.

Życie w wolnej Polsce nie zdołało wyrobić w nas charakteru i kultury politycznej, któraby dopuszczała prowadzenie walki ideologicznej w atmosferze wzajemnego szacunku i faktycznej, objektywnej prawdy. Wprost przeciwnie — od tych tak niezbędnych i koniecznych kanonów — prasa i partie opozycyjne odgradzają się po prostu murem chińskim, uznając je za zbędny i szkodliwy dla nich balast.

Tego rodzaju metody nie przyczyniają się oczywiście do pacyfikacji wzajemnych stosunków pomiędzy poszczególnymi ugrupowaniami ani też do podniesienia kultury politycznej. Wpływają one również hamująco i destrukcyjnie na dzieło konsolidacji narodowej, do której obóz opozycyjny żadną miarą nie chce dopuścić, puszczając w obieg przeróżnego rodzaju wieści i „kaczki" dziennikarskie, których celem jest osłabienie w społeczeństwie popularności idei Obozu Zjednoczenia Narodowego.

Wyczyny te trafiają w próżnię, tym nie mniej świadczą one dobitnie o tym, że opozycja w walce z O. Z. N. nie cofnie się przed niczym i w całej rozciągłości stosować będzie dotychczasową taktykę fałszu, obłudy i kłamstwa.

Polonus.

Przygotujmy gwiazdkę dla miliona dzieci!

Odezwa Naczelnego Komitetu Pomocy Zimowej

Naczelny Wydział Wykonawczy Ogólnopolskiego Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym wydał na dzień zbiórki na pomoc zimową w dniu 19 grudnia nast. odezwę:

Obywatele!

W niedzielę, 19 bm. odbędzie się na całym obszarze państwa zbiórka pieniężna pod hasłem: „Gwiazdka dla dzieci bezrobotnych".

Nadzwyczajne dochody „pomocy zimowej" w roku bieżącym mają szczególne znaczenie; w roku bowiem ubiegłym dożywiano około 500 tysięcy dzieci.

Pomoc zimowa zamierza w roku bieżącym objąć opieką około miliona dzieci. Nie tylko przez dożywianie i radość gwiazdkową, ale i zaopatrzenie najbiedniejszych dzieci w ciepłą odzież.

Kupienie metalowego znaczka będzie dowodem spełnionego obowiązku wobec dziecka, któremu rodzice nie mogą zapewnić chleba powszedniego i radości święta Bożego Narodzenia.

Znaczki te nosić będziemy w okresie całych świąt, by mieć wzajemny sprawdzian udziału w tym zbożnym dziele.

Obywatele; nie poskąpimy ofiary tym, którym akcja społeczna zastąpi naturalnych opiekunów.

Przedstawiciele najwyższych władz w roli kwestarzy

Zbiórka na pomoc zimową w całym kraju

Warszawa. W niedzielę, dnia 19 bm. odbędzie się w całym kraju zbiórka uliczna „Pomoc dla bezrobotnych — gwiazdka dla dzieci".

Specjalnego charakteru nabierze zbiórka w stolicy, gdzie udział w kweście zgodzili się wziąć przedstawiciele najwyższych władz państwowych — ministrowie, podsekretarze stanu oraz członkowie zarządu miejskiego — z prezydentem miasta na czele, którzy kwestować będą między godz. 13 a 14 w różnych punktach miasta.

Nauczycielstwo i młodzież szkolna na front pomocy zimowej

Okólnik Ministra Oświaty

WARSZAWA. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wydał w sprawie udziału młodzieży i nauczycielstwa w akcji zbiórkowej na rzecz bezrobotnych okólnik, który w streszczeniu brzmi jak następuje:

„Dnia 19 grudnia rb. odbędzie się na terenie całej Polski publiczna zbiórka, organizowana przez Komitet Pomocy Zimowej Berobotnym.

Szkoła odegrać powinna niepoślednią rolę we wspomnianej akcji. Proszę przeto pp. kuratorów o zachęcanie nauczycielstwa do jak najszerszego udziału w pracach komitetów wojewódzkich, powiatowych i gminnych, a zwłaszcza w propagowaniu i przeprowadzaniu akcji zbiórkowej.

Podobnie jak w r. ub. zezwalam na użycie starszej młodzieży szkolnej do pomocy w propagandzie akcji zbiórkowej, pod warunkiem, że udział jej będzie całkowicie dobrowolny i młodzież nie będzie użyta do przeprowadzania zbiórki pieniężnej. Młodzież zorganizowana dla celów zbiórkowych przez nauczycielstwo powinna działać pod wyłączną opieką nauczycielstwa.

Ostra scysja w Sejmie

w sprawie medali

Sejm na wczorajszym plenarnym posiedzeniu obradował nad projektem rządowym ustawy o „medalu za długoletnią służbę". Ze względu na brak miejsca nie możemy podać ciekawej i ożywionej dyskusji na temat polityki orderowej rządu. Przeciwko poglądom premiera Składkowskiego w tej dziedzinie wystąpił z ostrą krytyką poseł Szymański, przy czym między mówcą a premierem Składkowskim, doszło do ostrej scysji, którą zlikwidował marsz. Car.

W trosce o higienę i walkę z chorobami zakaźnymi

Dwudniowe obrady lekarzy powiatowych pod przewodnictwem p. Wojewody Min. Raczkiewicza

W Toruniu pod przewodnictwem p. Wojewody Pomorskiego Władysława Raczkiewicza odbył się dwudniowy zjazd lekarzy powiatowych województwa pomorskiego z udziałem lekarzy powiatowych z powiatów województwa warszawskiego i poznańskiego, które z wiosną przyszłego roku mają wejść w skład województwa pomorskiego.

W czasie zjazdu wygłosili sprawozdania i referaty: nacz. dr. Bogumił Krippendorf z Torunia, insp. dr. Bronisław Jedlewski z Torunia, nacz. dr. J. Zaroski z Poznania. prof. dr. G. Szulc z Warszawy, dr. Sochaniewicz z Gdyni, dr. Stankiewicz z Gdyni oraz inż. Komar z Izby Rolniczej w Toruniu. W dyskusji nad referatami zabierali głos m. innymi: insp. min. dr. Tubiasz, dr. Drążkowski, dr. Sochaniewicz, dr. Jakubowski i inni. Tematem obrad były zagadnienia: podniesienia higieny publicznej na Pomorzu i zwalczania chorób zakaźnych.

Najszybszy czołg

Nowy Jork. Nowy czołg o wadze 6 ton, zaopatrzony w 12-cylindrowy motor o sile 435 koni mech. podczas prób, dokonywanych w obecności oficerów armii amerykańskiej osiągnął szybkość 96 km. na godzinę. Wynalazca tego czołgu amerykański inżynier Christie oświadczył że fabryka, która zbudowała czołg nabyła od niego prawo fabrykacji 1000-ca czołgów tego samego typu

Poświęcenie statku bunkrowego

GDYNIA. Wczoraj w południe odbyło się poświęcenie przez ks. kanonika Turzyńskiego nowej jednostki polskiej marynarki handlowej statku bunkrowego towarzystwa transportowego „Polskarob" w obecności Komisarza Rządu mgr. Sokoła, dyrektora urzędu morskiego inż. Łęgowskiego oraz przedstawicieli sfer transportowych i maklerskich.

Nowe rozporządzenie o bilansach bankowych

Warszawa. W jednym z najbliższych numerów „Monitora Polskiego" zostanie ogłoszone zarządzenie ministra skarbu w sprawie sporządzania bilansów przez banki i domy bankowe.

Niebezpieczny konflikt skończył się kompromisem

Przeproszenie rządu japońskiego i odszkodowanie wystarczy

LONDYN. W ciągu ostatnich 24-ch godzin nastąpiło wyraźne odprężenie sytuacji, wytworzonej przez bombardowanie na Yang-Tse okrętów angielskich i amerykańskich.

Doniesienia z Tokio wskazują, że Japonia dąży do kompromisowego załatwienia sprawy, przy czym w sposób stanowczy daje do zrozumienia, że cesarz musi być wyłączony z wszelkiej akcji, któraby w najmniejszym nawet stopniu mogła poderwać jego autorytet.

Równocześnie wiadomości otrzymane z Waszyngtonu pozwalają mniemać, że Stany Zjednoczone nie chcą stawiać sprawy zatopienia kanonierki „Panay" na ostrzu noża i przyjmą przeproszenie rządu japońskiego oraz odszkodowanie ze strony Japonii.

Na podobnym stanowisku stoi również rząd angielski, z tym jednak zastrzeżeniem, że na przyszość przeproszenie, a nawet odszkodowanie za podobny incydent jak bombardowanie okrętów wojennych, nie mogą wystarczyć Wielkiej Brytanii.

A więc sprawa ewentualnej demonstracji flot angielskiej, amerykańskiej, a także francuskiej na wodach chińskich po porozumieniu się wszystkich trzech rządów upada. W rachubę wchodzi jedynie wzmocnienie floty angielskiej na wodach chińskich.

Cesarz Japonii nie wie o żądaniu Roosevelta

Cesarz Japonii nie wie o tym, że Roosevelt żądał od niego przeproszenia Ameryki, co byłoby upokorzeniem cesarza. Pewne jest, że cesarzowi Japonii żądania Roosevelta nie zakomunikowano, gdyż w Japonii nie znajdzie się żaden minister, którzyby odważył się na taki krok: raczej wybrałby śmierć samobójczą.

Dramatyczna rozprawa o mężobójstwo w Bydgoszczy

Sąd skazał mężobójczynię na 13 lat więzienia, a inicjatora zbrodni na dożywotnie więzienie

W dniu wczorajszym Sąd Okręgowy w Bydgoszczy wydał wyrok w sprawie 29-letniej Teodozji Lewandowskiej, oskarżonej o zamordowanie siekierą męża swego robotnika rolnego w Gościeradzu i w sprawie Ignacego Matyi, też robotnika rolnego, oskarżonego o namówienie Lewandowskiej do zbrodni mężobójstwa.

Sąd uznał za udowodnione, że Lewandowska zamordowała męża z namowy Matyi i pod wpływem uczucia miłości, które żywiła do Matyi.

Na mocy wyroku Lewandowską skazano na 13 lat więzienia i pozbawienie praw obywatelskich na przeciąg 5 lat, Matyję zaś na dożywotnie więzienie i pozbawienie praw na zawsze.

Wyrok wywołał tak wielkie wrażenie na sali, że zgromadzona publiczność dała temu wyraz przez głośny pomruk, tak, że przewodniczący musiał przywołać publiczność do porządku.

Rozprawa obfitowała w momenty dramatyczne. W drugiej części rozprawy oskarżona Lewandowska leżąc na ławce głośno szlochała, a po ogłoszeniu wyroku żona oskarżonego Matyi, obecna na sali z nieletnim dzieckiem rzuciła się na oskarżonego i poczęła go okładać pięściami po twarzy.

Policja z trudem odciągnęła ją od męża.

Parada wojsk japońskich w Nankinie

Szanghaj. Oddziały wojsk lądowych i marynarki wojennej Japonii wejdą uroczyście do Nankinu 17 grudnia. Na czele oddziałów, będzie stał generał Matsui, a admirał Hasegawa będzie dowodził jednostkami floty, które odpłyną z Hsiankwan.

Stronnictwo Zachowawcze towarzystwem ubezpieczeń interesu klasowego

Na krajowym terenie politycznym mamy do zanotowania zorganizowanie się stronnictwa zachowawczego.

Po całodziennych naradach, sumujących wytyczne, którymi zamierzają się kierować w życiu publicznym, wybrano zarząd.

Opublikowana przez stronnictwo zachowawcze deklaracja stanowi zasłonę dymną, mającą ukryć właściwe zamierzenia i cele organizatorów. Po za komunałami, mówiącymi o konstytucji, o konieczności konsolidacji, o rządzie, w przemówieniach, wygłoszonych na tym zjeździe i w dyskusji dostrzec można było obraz zgoła odmienny.

Nabieramy mianowicie przekonania, że spoza tej dymnej zasłony, jaką tworzy krótka deklaracja nowopowstałej partii konserwatywnej, wyziera oblicze typowych klasowców, ujawniają się tak dobrze nam znane z przedrozbiorowych, zaborczych i porozbiorowych dziejów rysy ludzi, którym widok na ogólną rację stanu Polski zawsze przesłaniał wzgląd na interes własnego stanu...

Egoizm klasowy był klątwą Polski staroszlacheckiej. Polityka klasowa — uprawiana na krańcowo przeciwnym biegunie, jako dogmat „dyktatury proletariatu" — zatruwała życie wskrzeszonej Polski.

Pod tym względem istotnie „les extrêmes se touchent" — przeciwieństwa się zbiegają. Stanowczość i klasowość jest cechą wspólną obu tak przeciwstawnych żywiołów, jak konserwatyzm i marksizm.

I nie obeszło się też na ostatnim zjeździe konserwatystów bez silnego podkreślenia tego stanowiska, nawskroś przepojonego klasowością.

Słyszeliśmy więc np. nawoływania „do jednolitego stanowiska przeciw reformie rolnej". Słyszeliśmy z ust jednego z najwybitniejszych działaczy konserwatywnych wezwanie: „Trzeba zrobić wszystko, aby nie oddać już więcej ani piędzi ziemi!"

Do czego więc zmierza ten zespół? Dla jakich celów chce wyzyskać i „konstytucję kwietniową" i „ideę konsolidacji" i „silny rząd"?

Do tego przede wszystkim, aby ze swego klasowego stanu posiadania nie uronić ani „piędzi ziemi", aby swe stanowe prawa i przywileje obwarować i umocnić.

I tu właśnie tkwi rysa, wyziera przeciwieństwo między tym, co nam przykazuje konstytucja kwietniowa i do czego wiedzie uczciwie pojęte hasło zjednoczenia — a tym, co przyświeca garści zachowawców.

Bo zarówno konstytucja, jak i idea konsolidacyjna — wcielona w ramy deklaracji ideowej Obozu Zjednoczenia z 21 lutego b. r. — każą nam:

zwalczać wszelkie indywidualne i zorganizowane objawy przekładania interesów grupowych, stanowych i osobistych ponad dobro powszechne;

baczyć, aby przy nakładaniu ciężarów lub domaganiu się ofiar od obywateli, działo się to tylko na rzecz dobra ogólnego, nigdy zaś dla czyjegokolwiek zysku czy przywileju;

dążyć do podniesienia poziomu dobrobytu powszechnego, nie zaś koncentracji dóbr materialnych i pogłębienia rozpiętości między bogactwem jednych a nędzą drugich.

To są kanony prawdy, utrwalone zarówno w nowej ustawie ustrojowej, jak i w ideowych wskazaniach Obozu Zjednoczenia.

To też, gdy wczytamy się w deklarację ideową z 21 lutego, nie znajdziemy tam z pewnością drżenia o „piędź ziemi", a szereg wskazań, by z tej ziemi polskiej wykrzesać jak największe walory i dla państwa i dla społeczeństwa. Znajdziemy olbrzymią troskę o jedno z najważniejszych i najtrudniejszych zagadnień w Polsce, od którego „rozwiązania zależy w dużym stopniu proces narastania sił państwa": t. j. o zagadnienie wsi. I znajdziemy tam szereg wskazań konkretnych, jak przebudowa ustroju rolnego, podniesienie kultury rolnej, komasacja i melioracja, udoskonalenie wymiany produkcji, przeciwdziałanie dalszemu rozdrabnianiu własności rolnej, organizacja kredytu, podniesienie oświaty, odpływ ze wsi do przemysłu, handlu i rzemiosła itd.

A wszystko to podyktowane jednym wspólnym celem, zawartym w konstytucji: wzmożeniem siły państwa.

Jest to — jak widzimy — zupełnie inny ton i zupełnie inne cele, niźli te, które przyświecały zebraniu konserwatystów.

Nie wystarczy więc afiszowanie się na zewnątrz konstytucją konsolidacją.

Trzeba wewnętrznie przetrawić idee, wcielone w nową ustawę konstytucyjną i w deklarację ideową Obozu Zjednoczenia.

Bo bez tego jest się w sytuacji kupca, wywieszającego nad sklepem piękny szyld, a handlującego wewnątrz sklepu zgoła czymś innym.

Stronnictwo zachowawcze — i owszem. Ale przenigdy towarzystwo ubezpieczeń interesu stanowego i klasowego.

Na to więcej nie ma miejsca w obecnej naszej rzeczywistości, po wcieleniu w życie tez nowej konstytucji, rugującej wszelki przywilej stanowy na rzecz dobra ogólnego.

Stalin grozi nowemu parlamentowi

Mowa dyktatora sowieckiego zapowiadającego czystkę, wywołała w całych Sowietach zrozumiałą sensację

W ubiegłą niedzielę odbyły się w Z. S. R. R. wybory do Rady Najwyższej, która ma być dowodem najbardziej demokratycznego ustroju. Jak ta demokracja wygląda, świadczy przemówienie Stalina wobec zgromadzonych dygnitarzy partyjnych. Mowa ta brzmiała mniej więcej tak:

Przede wszystkim Stalin przestrzegając ustalonego szablonu, podziękował wyborcom za postawienie jego kandydatury do rady najwyższej, zaznaczając, że spełni swój obowiązek i dotrzyma swoich obietnic. Następnie wskazał, że wybory sowieckie odbywają się bez żadnego nacisku ze strony klas posiadających, których w Sowietach nie ma. Nie mówił natomiast o nacisku wywieranym na wyborców przez organy ludowego komisariatu spraw wewnętrznych, które pod kierownictwem Jeżowa, właśnie w okresie kampanii wyborczej, przeprowadziły bardzo liczne aresztowania i rozstrzeliwania opozycjonistów lub też osób tylko podejrzanych o opozycję.

Kulminacyjnym punktem mowy Stalina było udzielenie dwóch rad wyborcom. Według pierwszej rady wyborcy sowieccy nie powinni zapominać ani przez chwilę, że posiadają prawo przedterminowego odwołania każdego z wybranych członków rady najwyższej, w razie, gdyby ten wyłamał się z pod dyscypliny partyjnej. „Nie zapominajcie o tym waszym uprawnieniu" — oświadczył Stalin — „bo jest to najważniejsze wasze prawo". Druga rada Stalina polegała na tym, aby wyborcy sowieccy ściśle kontrolowali działalność członków rady najwyższej, wśród których mogą znaleźć się elementy niepożądane.

W tym miejscu Stalin scharakteryzował idealny typ człowieka parlamentu sowieckiego. Powinien on być tak samo bezwzględnym wobec wrogów ludu, jakim był Lenin, powinien być opanowany i nie ulegać panice, w razie istnienia trudności lub niebezpieczeństwa wewnętrznego czy zewnętrznego. Powinien, jak Lenin, nie zapominać o końcowym celu — zwycięstwie komunizmu na całym świecie. „Jeśli zapytacie mnie, czy jestem pewny stosunku do wszystkich wybieranych członków rady najwyższej, odpowiem wam, że pewnym nie jestem.

Nie ma rodziny bez wyrodków — oświadczył Stalin — w naszej rodzinie są też wyrodki i dlatego też są oni i wśród kandydatów do rady najwyższej". W końcu Stalin jeszcze raz zapowiedział ścisłą kontrolę członków rady najwyższej i przypomniał, że wyborcy mogą każdej chwili tego lub innego odwołać, a to dlatego, że — jak powiedział dosłownie „jest u nas dużo ludzi, o których można powiedzieć, że są ni rybą ni mięsem, i Bogu świeczka i diabłu ogarek, to znaczy, że nie można o nich powiedzieć za kim oni idą, czy za komunizmem, czy za wrogami ludu".

Mowa dyktatora sowieckiego, zapowiadająca „czystkę" w nowym parlamencie sowieckim, który dopiero następnego dnia po tej mowie miał być wybrany, musiała wywołać zrozumiałą sensację. Jeszcze bowiem parlament sowiecki nie został wybrany, a już czerwony władca grozi, że rozprawi się z tymi przedstawicielami ludności sowieckiej, którzy odważą się na krytyczny stosunek do jego polityki.

W ten sposób rozumie Stalin zasady demokracji i wolności, o których nie przestaje krzyczeć propaganda sowiecka. Nad nowym sowieckim parlamentem zawisł knut dyktatora.

W Sowietach wprowadzono carski system szkolny

Moskwa. W r. 1935 został przywrócony dawny porządek życia szkolnego w tej formie, w jakiej istniał przed reformami w 1905 r., tj. w formie bardzo reakcyjnej. Egzamin, poprawki, stopnie, dyscyplina, podział na normalne klasy itp., wszystko to odżyło pod nazwą „Nowych dróg pedagogiki sowieckiej". Ci zaś z pośród nauczycieli, którzy szczerze uwierzyli w hasła pierwszego okresu porewolucyjnego, są obecnie kwalifikowani jako zwolennicy idiotycznej, lewicowej teorii, przyczyniającej się do obumierania szkolnictwa.

Organ komisariatu oświaty „Uczitielskaja Gazieta" nr. 23 zamieszcza notatkę o „wynalazku" jednego nauczyciela Omskiej szkoły średniej, który proponuje wprowadzenie stopni ze... sprawowania się. Stopień „jest bodźcem świadomego stosunku do dyscypliny", poucza wynalazca metody, z której stale szydzono, jako „haniebnej metody szkół kapitalistycznych". Pogarda ta drogo kosztowała i nauczycieli i młodzież szkolną i nawet całą sowiecką ludność.

Promocja podchorążych saperów

Onegdaj odbyła się uroczysta promocja absolwentów Szkoły Podchorążych Saperów. Zdjęcie nasze przedstawia moment pasowania na podporucznika prymusa Szkoły przez przedstawiciela Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, Inspektora Armii gen. dyw. inż. Leona Berbeckiego.

Austria jest zobowiązana moralnie wobec Ligi Narodów

W związku z wystąpieniem Włoch z Ligi Narodów, rząd austriacki zachowuje jak najdalej idącą rezerwę. W kołach urzędowych oświadczają, że nie będzie w tej sprawie wydany żaden komunikat, gdyż Austria, aczkolwiek związana paktami rzymskimi z Włochami, bynajmniej nie czuje się zobowiązana do naśladowania tego kroku. Odwrotnie, podkreśla się fakt, że Austria zobowiązana jest wobec Ligi Narodów zarówno moralnie, jak i materialnie. Austria nie ma żadnej podstawy do złamania swej lojalności wobec Ligi Narodów.

Pruska buta w Trzeciej Rzeszy

„Skradzione kolonie sami sobie odbierzemy"

W czasie pobytu lorda Halifaxa w Niemczech „gauleiter" Kolonii i Akwizgranu Grohe, wygłosił przemówienie w sali wystawowej na zebraniu, zwołanym przez narodowo - socjalistyczną partię, wypowiadając nast. bardzo charakterystyczne zdanie. „My obecnie nie jesteśmy już tak słabi. Przed tym mógł każdy z nami zrobić co chciał. To minęło. Odkąd uzbroiliśmy się, możemy wszystko osiągnąć. Obecnie nikt nam nie nadąży. Nasze dawne kolonie, gdy dobrowolnie nam ich nie oddadzą, odbierzemy sobie tak, jak to już zrobiliśmy z innymi sprawami. Kolonie nam skradziono, a to, co nam skradziono, odbierzemy bezwzględnie".

Młodzież i legioniści

Według informacyj agencji „Kabel", wileńska Rada Legionowo - Peowiacka postanowiła zwołać w najbliższym czasie ogólne zebranie Legionistów i Peowiaków, na które to zebranie mieliby przybyć przedstawiciele różnych kierunków ideowych młodzieży. Zebranie to ma mieć za cel wspólne omówienie stosunku Obozu Niepodległościowego do zagadnienia młodzieży w Polsce.

Jest rzeczą charakterystyczną, że podobną uchwałę powzięła już w listopadzie Rada Legionowo - Peowiacka we Lwowie.

Delegacja polska na włoskich polach bitew

Triest. Polska delegacja wojskowo-legionowa zwiedziła pola bitew w górach Krasu, po czym udała się do Gorycji. Po złożeniu wieńca u stóp pomnika poległych w wojnie światowej, delegacja polska powróciła do Triestu, gdzie podejmowana była obiadem przez prezydenta prowincji Triestu. Wieczorem delegacja wyjechała do Florencji.

Nowy proces komunistów wileńskich

Przed Sądem Okręgowym w Wilnie rozpoczął się proces t. zw. „grupy Dembińskiego", skupiającej się przy pismach „Poprostu" i „Karta" — które zostały zawieszone.

Henryk Dembiński, Stefan Jędrychowski, Maria Żeromska, Władysław Boryssowicz i Icek Józef Chuss oskarżeni są o to, że w okresie czasu od roku 1935 do połowy 1937 na terenie Wilna i innych miejscowości Polski w celu zmiany przemocą ustroju Państwa Polskiego i oderwania od niego województw wschodnich weszli w porozumienie między sobą i z innymi osobami, zmierzali do realizacji tych celów.

Projekt zmiany ustawy o ochronie lokatorów w komisji sejmowej

Komisja prawnicza Sejmu przystąpiła w środę do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy w sprawie obniżenia komornego oraz zmiany ustawy o ochronie lokatorów. Referent pos. Gładysz, podniósł ogólnopaństwowe znaczenie zagadnienia ustawy o ochronie lokatorów, albowiem obiekty miejskie wymagają remontu, komorne zaś wynosi 58 procent przedwojennego komornego przy wzrastających podatkach. Wiele argumentów przemawia za zniesieniem ustawy o ochronie lokatorów, jednak są również argumenty przeciw zniesieniu tej ustawy. Referent stoi na stanowisku, że raczej inicjatywa prywatna w budownictwie ożywi się, jeżeli ustawa o obniżeniu komornego i o ochronie lokatorów zostanie zniesiona.

W wyniku dyskusji przyjęto poprawkę przedłużającą termin do 31 marca 1939 r. i rozciągającą ustawę o ochronie lokatorów i obniżeniu komornego na drobnych handlowców i przemysłowców.

W dalszej dyskusji pos. Gauza z Pomorza przeciwny jest całkowitemu zniesieniu ochrony lokatorów, przed rozwiązaniem sprawy drobnego budownictwa mieszkaniowego.

Wicemin. Skarbu Grodyński wyjaśnił, że przez wniesienie ustawy rządowi chodziło o wpłynięcie w pewnym stopniu na ożywienie budownictwa, co w związku z akcją rządu w zakresie ulg budowlanych powinno dać rezultaty pozytywne.

Rzemiosło bije na alarm

Jak wiadomo, rozporządzeniem Min. P. i H. w porozumieniu z Min. Opieki Społecznej rozszerzone zostały dotychczasowe przepisy, określające istotne cechy przemysłu ludowego, domowego i pracy chałupniczej, tak dalece, że wyłączone zostały z pod przepisów prawa przemysłowego nieomal całkowicie drobne warsztaty rzemieślnicze, położone w gminach wiejskich.

Sprawie tej poświęcił Związek Izb Rzemieślniczych ostatnie posiedzenie, przy czym stwierdził, że rozporządzenie to wprowadza bardzo niekorzystny dla rzemiosła stan, zwłaszcza, że do gmin wiejskich w zasadzie zaliczone zostały miasteczka do 3000 mieszkańców.

Związek Izb jest zdania, że ta nierówna sytuacja prawna zachęci duże ilości rzemieślników, którzy nie mogą bez przeszkód wykonywać rzemiosła na terenie miast, do przenoszenia się na teren gmin wiejskich, gdzie łatwo uznani będą za wykonywujących przemysł domowy.

Omawiane rozporządzenie pogorszy również pod względem socjalnym warunki pracy, gdyż pracodawcy dla osiągnięcia korzyści zwolnienia się od rygorów prawa przemysłowego, z reguły będą starali się przyjmować pracowników do wspólnoty domowej.

Podważony w ten sposób stan prawny rzemiosła musiał wywołać poruszenie w rzemiośle zorganizowanym, które bije na alarm, uważając, że najbardziej zasadnicze w tym względzie dezyderaty samorządu gospodarczego rzemiosła nie zostały wzięte pod uwagę.

O rozwój kąpielisk nadmorskich

Tanie wyjazdy nad morze w okresie wiosennym i jesiennym — Wydzielenie kąpielisk w samodzielne gminy morskie

W dniu 14 grudnia rb. odbyło się w Związku Uzdrowisk Polskich posiedzenie komisji do spraw kąpielisk nadmorskich, w którym wzięli udział delegaci ministerstwa opieki społecznej i spraw wewnętrznych, naczelnik wydziału zdrowia Urzędu Wojewódzkiego Pomorskiego, przedstawiciele kąpielisk wybrzeża i dyrektor Związku Uzdrowisk Polskich.

W czasie obrad uchwalono podjąć w porozumieniu z Ligą Morską i Kolonialną starania o usunięcie trudności, na jakie narażeni są kuracjusze i osoby lokujące swe kapitały w nieruchomościach na terenie strefy nadgranicznej. Ponadto postanowiono zwrócić się do Ligi Popierania Turystyki z propozycją kontynuowania akcji tanich wyjazdów nad morze również w okresie wiosennym (od 15. 5. do 20. 6.), oraz w jesiennym (od 1. do 30. 9. 38 r.). Wysunięto równocześnie wniosek, aby ruch wyjazdowy na wybrzeże był w tych okresach kierowany wyłącznie do Juraty i Orłowa, jako kąpielisk najlepiej urządzonych.

W dalszym ciągu obrad komisja morska postanowiła czynić dalsze starania u władz o wydzielenie kąpielisk morskich wybrzeża w samodzielną gminę morską. W obecnym stanie rzeczy do gmin zbiorowych wpływają podatki z kąpielisk, a uzyskane stąd środki są użytkowane na potrzeby wiosek, a nie na podniesienie poziomu kąpielisk.

Wreszcie, celem zapewnienia pożądanego dla pobytów wypoczynkowych spokoju i ciszy w kąpieliskach, postanowiono zwrócić się do właściwych władz, aby wszelkie obozy urządzane na wybrzeżu, a więc obozy sportowe, młodzieżowe, wojskowe itp. były rozlokowane nie bliżej niż w odległości 1—2 km. od kąpielisk, gdyż hałaśliwe zabawy uczestników obozów często zakłócają spokój gościom kąpieliskowym.

Przedświąteczna propagandowa sprzedaż dorszy

W każdym domu na stole wygilijnym smaczna i tania ryba morska

Dorsze mrożone — czyszczone — bez głów — czyste mięso — wysyła póki zapas starczy, w porozumieniu z firmami posiadającymi dorsze

CHŁODNIA RYBNA W GDYNI

po cenie stałej

zł 50,— (pięćdziesiąt)

za jedną skrzynię 50 kg dorszy, z opłaconą dostawą do każdej stacji kolejowej na terenie całej Polski.

Wyszczególnieni odbiorcy otrzymują od ceny stałej zniżki i płacą za skrzynię:

zł 45,— (czterdzieści pięć)

klasztory, plebanie, hotele, pensjonaty, jadłodajnie, szpitale, sierocińce, zakłady wychowawcze, szkoły, kuchnie akademickie, kasyna, więzienia itp.:

zł 40,— (czterdzieści)

sklepy detalicznej sprzedaży: sklepy kolonialne, spożywcze, konsumy, spółdzielnie itp., jeżeli nie mogą otrzymać dorszy u hurtowników zbierają zamówienia od swoich klientów na rybę wigilijną.

zł 35 (trzydzieści pięć)

płacą hurtownicy za jedną skrzynię dorszy przy zakupie partii począwszy od 50 (pięćdziesięciu) skrzyń dorszy.

Chłodnia Rybna w Gdyni — telefony: 1250 oraz 1778 wysyła dorsze po otrzymaniu pieniędzy przekazem pocztowym

Rozporządzenie o ruchu pojazdów mechanicznych

na drogach publicznych

W „Dzienniku Ustaw" nr. 85 z dnia 15 bm. ogłoszono rozporządzenie o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych.

Rozporządzenie zawiera przepisy o ewidencji pojazdów mechanicznych, o warunkach technicznych pojazdów mechanicznych, o dodatkowych warunkach technicznych autobusów i dorożek samochodowych, o dopuszczeniu pojazdów mechanicznych do ruchu na drogach publicznych, o pozwoleniu na prowadzenie pojazdów mechanicznych, o kierowcach niezawodowych i zawodowych, o zmianie pozwoleń wojskowych, o odbieraniu pozwoleń na prowadzenie pojazdów mechanicznych oraz przepisy o prowadzeniu i ruchu pojazdów mechanicznych.

O budowę tanich mieszkań spółdzielczych

W niedzielę obradował w auli uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie zjazd delegatów Związku Spółdzielni i Zrzeszeń Pracowniczych. Zjazd na który zjechało około 1000 delegatów z całej Polski, reprezentujących 523 spółdzielnie, wzbudził olbrzymie zainteresowanie ze względu na niezmiernie doniosłe dla świata pracy zagadnienia, a mianowicie: sprawy kredytu dla spółdzielni, szczególnie kredytu na cele budowlane; zagadnienia rozwiązania bezrobocia, przez organizowanie spółdzielni pracy itp.

Wiadomości w kilku wierszach

Z KRAJU.

— **Prezes Rady Ministrów** i minister spraw wewn. gen. Sławoj - Składkowski przyjął prezesa sekcji zbiórki pieniężnej komitetu pomocy zimowej gen. dr. Romana Góreckiego.

— **Odbyła się konferencja** prezesów i dyrektorów izb rolniczych, zwołana z inicjatywy ministerstwa rolnictwa i reform rolnych. Tematem obrad były sprawy budżetowe pragmatyki służbowej dla pracowników izb rolniczych oraz plan prac izb na rok przyszły.

— **W gmachu biskupim** w Grodnie odbył się dwudniowy kurs antykomunistyczny, zorganizowany przez władze diecezjalne prawosławne. W kursie wzięli udział proboszczowie, diakoni i psalmiści. Na kursie omawiano zagadnienia walki z komunizmem, bezbożnikami i sekciarstwem.

Z ZAGRANICY.

— **Sporadyczne wypadki dżumy,** notowane przez władze sowieckie w autonomicznej republice Kałmuckiej, nie przedostawały się do wiadomości publicznej z powodu tajemnicy, jaką je otaczano. Ostatnio epidemia przybrała tak wielkie rozmiary, że musiano wprowadzić kwarantannę oraz otoczyć republikę kordonami sanitarnymi.

— **W środę papież** dokonał wręczenia biretów nowomianowanym kardynałom. W czwartek odbył się konsystorz publiczny, na którym papież doręczył nowym purpuratom kapelusze kardynalskie.

Reforma ustawy o podatku dochodowym

Ostatnio odbyło się zebranie komisji skarbowej związku izb przemysłowo - handlowych, na którym poddano wstępnemu rozważaniu projekt reformy ustawy o podatku dochodowym. Projekt ten przewiduje zniesienie wielokrotnego opodatkowania dochodów osób prawnych drogą zwolnienia z podatku dochodowego dochodów uzyskiwanych z akcji spółek akcyjnych oraz udziałów w spółkach z o. o. i spółdzielniach.

Dalszą zmianą projektowaną przez ministerstwo skarbu jest wprowadzenie ryczałtu dla drobnych płatników w podatku dochodowym bez ustalenia sum dochodów w każdym poszczególnym wypadku.

Wiadomości gospodarcze

OBRADY T-WA KOLEJOWEGO FRANCUSKO - POLSKIEGO

Dnia 17 bm. odbędzie się w Paryżu posiedzenie komitetu dyrekcyjnego Towarzystwa Kolejowego Francusko - Polskiego.

Tematem obrad posiedzenia będą sprawy związane z pracami przygotowawczymi do przejęcia magistrali węglowej Śląsk—Gdynia przez Towarzystwo od zarządu Polskich Kolei Państwowych.

Jak doniosła w swoim czasie Ajencja „Iskra" termin przejęcia eksploatacji linii kolejowej przypada na 31 grudnia rb.

Ponadto rada rozpatrzy dotychczasowe wyniki eksploatacji magistrali, jak również omówi sprawę nabycia taboru kolejowego przez Towarzystwo.

W posiedzeniu komitetu, z ramienia grupy polskiej, wezmą udział pp.: wiceministrowie komunikacji Piasecki i Bobkowski oraz dyrektor departamentu ministerstwa skarbu Domaniewski.

ZNIŻONA OPŁATA POCZTOWA ZA PRZESYŁKI LISTOWE Z ŻYCZENIAMI ŚWIĄTECZNYMI I NOWOROCZNYMI.

Z okazji świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku można wysyłać przez pocztę za opłatą 5 gr. życzenia o ile wyrażono je najwyżej w 5-ciu słowach, nie licząc podpisu ani daty. Życzenia te mogą być wysłane na pocztówkach lub w listach w stanie otwartym.

Również przypomina się, że produkty żywnościowe najtaniej przesyłać można w paczkach żywnościowych. Przykładowo podaje się, że opłata za paczkę żywnościową do 8 kg na odległości 100 km wynosi 50 gr. Szczegółowych wyjaśnień udzielają wszystkie Urzędy i agencje pocztowo telekomunikacyjne.

Z prac organizacyjnych Obozu Zjedn. Narodowego

Realny czyn O. Z. N. w Kole

Już 19 bm. otwarcie uniwersytetu ludowego O. Z. N.

W dniu 19 bm. odbędzie się w Kole w domu organizacyj wojskowych im. Marszałka J. Piłsudskiego otwarcie uniwersytetu ludowego, zorganizowanego przez organizację miejską Obozu Zjednoczenia Narodowego w Kole. Wykłady na uniwersytecie ludowym odbywać się będą na tematy związane z etyką, historią, literaturą, geografią, przyrodą, fizyką, medycyną, higieną i naukami społecznymi.

Współudział w wykładach uniwersytetu przyrzekło cały szereg wybitnych znawców wymienionych dziedzin wiedzy z Poznania i woj. poznańskiego.

Oczekiwać należy, że zarówno cel uniwersytetu, jak dobór tematu spotkają się z dużym zainteresowaniem i że uniwersytet ludowy O. Z. N. w Kole cieszyć się będzie liczną frekwencją słuchaczy i trwałym powodzeniem.

Nowa placówka robotnicza O. Z. N.

Oddział Obozu Zjednoczenia Narodowego w Ostrowcu Świętokrzyskim zorganizował dnia 12 bm. w lokalu „Strażnicy" zebranie robotnicze, celem zorganizowania sekcji robotniczej O. Z. N. Przewodniczył na zebraniu prezes oddziału O. Z. N. w Ostrowcu poseł Zubrzyski, który scharakteryzował zasadę pracy Obozu Zjednoczenia Narodowego oraz omówił dotychczasowe wyniki organizacyjne.

Po dyskusji omawiającej wszechstronnie zagadnienia robotnicze i pracownicze, jednogłośnie postanowiono zorganizować sekcję robotniczą O. Z. N. oraz wybrano zarząd sekcji. Na zebraniu obecnych było ponad 500 osób z Ostrowca i okolic.

W województwie białostockim

W Białymstoku w lokalu O. Z. N. odbył się zjazd - kurs przewodniczących i delegatów oddziałów oraz działaczy i prelegentów O. Z. N. Na zjazd przybyło 35 osób.

Zebrani wysłuchali 5 referatów: „O jaką organizację Państwa walczyć będzie O. Z. N. — Rola Prezydenta na podstawie obowiązującej Konstytucji" — „Zagadnienia gospodarcze w pracach O. Z. N." — „Zagadnienia społeczne w naszym życiu państwowym — wieś i miasto — organizacje społeczne i ich zadania" — „Sprawy robotnicze" i „Sprawa mniejszości narodowych".

Po referatach wywiązała się ożywiona dyskusja. Obecni wypowiedzieli się za koniecznością konsolidacji wszystkich sił twórczych i patriotycznych narodu i rozpoczęcia wytężonej pracy organizacyjnej i propagandowej w terenie.

Położono szczególny nacisk na organizowanie hurtowni chrześcijańskich, bezprocentowych kas pożyczkowych, popieranie przemysłu i handlu polskiego, by ruszyć z miejsca sprawę unarodowienia życia gospodarczego, ubieganie się o tani kredyt dla przedsiębiorstw chrześcijańskich w instytucjach finansowych (Bank Spółek Zarobkowych), prowadzić akcję propagandową na rzecz O. Z. N. — zjednywać członków i koła sympatyków itp.

NA G. ŚLĄSKU I NA POLESIU.

W woj. śląskim odbyły się zebrania oddziałów Obozu Zjednoczenia Narodowego w Nowej Wsi i w Przełajce. Były to zebrania, urządzane normalnie co miesiąc przez stale rozwijające się oddziały O. Z. N. na Śląsku.

Zjazd powiatowy obwodu koszyrskiego O. Z. N. odbędzie się w dniu 19 grudnia rb. w Kamieniu Koszyrskim. Na zjeździe omówione zostaną sprawy gospodarcze i oświatowe Polesia ze szczególnym uwzględnieniem powiatu koszyrskiego.

W GNIEŹNIE.

W Gnieźnie odbyło się zebranie informacyjno - organizacyjne OZN. Referat ideowo-organizacyjny wygłosił pos. Kozubski. W wyniku obrad wybrano komitet, który zajmie się sprawą utworzenia OZN. na terenie m. Gniezna i powiatu.

W TARNOWIE.

W Tarnowie odbyło się organizacyjne zebranie O. Z. N. Po referacie inż. Stanisława Hüpscha, kierownika prac organizacyjnych O. Z. N. na okręg tarnowski, wybrano tymczasowy zarząd oddziału O. Z. N. na m. Tarnów.

W WADOWICACH.

W Wadowicach odbyło się zebranie Rady Obwodowej Organizacji Wiejskiej Obozu Zjednoczenia Narodowego. W zebraniu wziął udział poseł ziemi wadowickiej i członek rady P. Hyla.

W RÓWNEM.

W Równem została zwołana odprawa przewodniczących sekcyj robotniczych oddziałów O. Z. N. okręgu rówieńskiego. Po referacie przewodniczącego sekcji robotniczej okręgu o pracach organizacyjnych kierownicy sekcyj poszczególnych oddziałów składali sprawozdania o postępie prac na odcinku robotniczym O. Z. N.

Regionalne numery „Wsi Polskiej"

W ciągu miesiąca stycznia ukażą się specjalne numery regionalne „Wsi Polskiej", organu Obozu Zjednoczenia Narodowego. Jako pierwszy — ukaże się numer regionalny krakowski, następnie poznański, a później lubelski.

Realizujmy hasło: Cały naród pod broń!

Szczegóły nowej ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym

Ze źródeł miarodajnych otrzymała Agencja „Iskra" szereg interesujących szczegółów uchwalonego przez Radę Ministrów i złożonego do laski marszałkowskiej projektu ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym.

Zachowując założenia i zasady stanowiące treść obowiązującej ustawy, nowy projekt wprowadza szereg zmian, podyktowanych potrzebami życia i interesem Sił Zbrojnych, zmian, będących rezultatem doświadczeń, osiągniętych przy stosowaniu dotychczasowych przepisów.

POMOCNICZA SŁUŻBA WOJSKOWA KOBIET.

Pierwszą z wprowadzonych zmian jest ustanowienie powszechnego obowiązku wojskowego dla kobiet w wieku od ukończonych lat 19 do ukończonych lat 45 — jednak tylko w razie przyjęcia tego obowiązku ochotniczo w postaci „pomocniczej służby wojskowej". W tym celu mogą być kobiety— które zgłoszą się ochotniczo — powołane do odbycia przeszkolenia wojskowego, celem przysposobienia do pomocniczej służby wojskowej. Jedynym wyjątkiem jest tu przepis, że Rada Ministrów może nałożyć na te kobiety, które ukończyły gimnazjum lub liceum — obowiązek przeszkolenia wojskowego w czasie pokoju do „pomocniczej służby wojskowej".

Pomocniczą służbę wojskową pełni się w czasie wojny, mobilizacji lub zagrożenia Państwa, a obejmuje ona osoby, które z racji swego wieku (od lat 17 do 60), lub stanu zdrowia względnie płci nie są zdolne do pełnienia właściwej służby wojskowej. Pomocnicza służba wojskowa polega na pełnieniu służby obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej, wartowniczej, łączności, technicznej, przeciwpożarowej, wojskowej służby zdrowia, transportowej, biurowej oraz innej, potrzebnej dla celów obrony Państwa.

UZUPEŁNIAJĄCA SŁUŻBA WOJSKOWA.

Nowymi są także przepisy o „uzupełniającej służbie wojskowej". Według projektu do tego rodzaju służby mogą być powołani wszyscy mężczyźni, na których ciąży powszechny obowiązek wojskowy, a więc od 17 roku życia do ukończonych 60 lat życia. Służba ta polegać będzie na odbywaniu krótkotrwałych ćwiczeń bądź to przygotowawczych dla tych, którzy jeszcze nie odbyli zasadniczej służby wojskowej (przeszkolenia wojskowego) bądź te „doskonalących" dla tych, którzy już zasadniczą służbę wojskową (przeszkolenie wojskowe) mają za sobą. Termin oraz czas tych ćwiczeń ma być przez Ministra Spraw Wojskowych tak ułożony w czasie i miejscu, by obowiązywani do odbywania uzupełniającej służby wojskowej byli jak najmniej narażeni na trudności w wykonywaniu zawodu lub odbywaniu studiów. Wedle obecnych zamierzeń wojska ćwiczenia te będą odbywały się w dni wolne od zajęć (a więc np. ćwiczenia studentów w soboty po południu i niedziele — ćwiczenia osób, wykonujących pewien zawód w niedziele po południu itp.).

Przepisy o uzupełniającej służbie wojskowej znajdą na razie zastosowanie przy szkoleniu wojskowym studentów szkół akademickich oraz szkół wyższych. Zagadnienie to, rozstrzygnięte pozytywnie w wielu państwach, było u nas dotychczas przedmiotem rozważań. Wprowadzenie wyszkolenia wojskowego na wyższych uczelniach przyczyni się w dużym stopniu do lepszego przygotowania przyszłych młodszych dowódców do ich zadań i do ich bardzo ważnej roli, jaka im przypadnie w nowoczesnej wojnie.

PRZESUNIĘCIA WIEKU POBOROWEGO.

Projekt przesuwa na czas wcześniejszy wiek poborowy w 2 przypadkach, a mianowicie, o ile chodzi o t. zw. cenzusowców, oraz w czasie wojny lub mobilizacji. Wiek poborowy dla osób, które uzyskały dowód ukończenia szkoły (studiów) typu licealnego (t. zw. cenzusowców) rozpoczyna się z dniem ukończenia szkoły. Jest to zatem przesunięcie wieku poborowego dla cenzusowców z 21 roku życia do 18 lub 19 roku życia (w przeważającej ilości wypadków). Ponadto w czasie wojny lub mobilizacji wiek poborowy rozpoczyna się dla wszystkich z dniem 1 stycznia tego roku kalendarzowego, w którym podlegający powszechnemu obowiązkowi wojskowemu kończą 18 lat życia.

SŁUŻBA PRACY.

Nowymi są również przepisy o „służbie pracy" dla cenzusowców, którzy obowiązani są odbyć służbę pracy w terminach i organizacjach, określonych przez Ministra Spraw Wojskowych oraz przez czas, określony w rozporządzeniu wykonawczym. Czas tej służby — z reguły odbywanej przed wcieleniem do szeregów w zasadzie nie będzie przekraczał 5—8 tygodni.

Służba pracy polega na obowiązku wykonywania pracy fizycznej przez cenzusowców pospołu z tymi, którzy cenzusu naukowego nie posiadają i wśród tych samych co oni warunków.

Po wejściu w życie projektowanej ustawy decydować będą o kwalifikacjach oficera 3 kryteria: cenzus naukowy, cenzus pracy oraz cenzus wyszkolenia wojskowego.

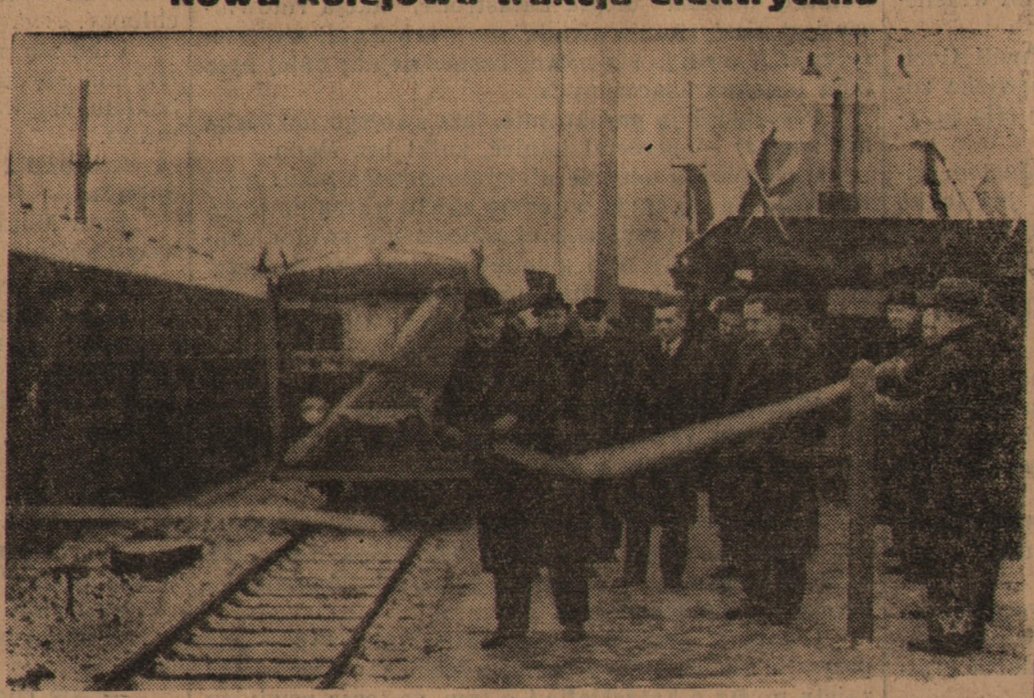
ODDZIAŁY „OBRONY NARODOWEJ".

Projektowana ustawa obejmuje również przepisy o jednostkach organizacyjnych „Obrony Narodowej", które będą jednostkami regionalnymi, różniącymi się od jednostek wojska stałego tym, że żołnierze Obrony Narodowej nie są skoszarowani, pozostają w swoich domach, przy swoich warsztatach pracy, a w jednostkach Obrony Narodowej zbierają się tylko na zarządzone ćwiczenia i zbiórki lub w przypadku potrzeby postawienia ich w gotowości bojowej.

Służba, pełniona w Obronie Narodowej, będzie raczej dorażna, nie obliczona na stosunkowo dłuższy okres czasu, przeto powołani do tej służby będą mogli wykonywać swój zawód i w sposobie zarobkowania nie powinni napotkać na utrudnienia.

W pozostałych dziedzinach, unormowanych projektem, nie odbiega on w kwestiach istotnych od zasad, ustalonych dotychczas obowiązującą ustawą o powszechnym obowiązku wojskowym.

Nowa kolejowa trakcja elektryczna

Onegdaj odbyło się z udziałem p. wicepremiera Kwiatkowskiego i wiceministra Komunikacji Piaseckiego uroczyste otwarcie nowej kolejowej trakcji elektrycznej na szlaku Warszawa — Mińsk Mazowiecki. — Zdjęcie nasze przedstawia moment przecinania przez p. wicepremiera Kwiatkowskiego symbolicznej wstęgi, otwierającej nową linię komunikacji elektrycznej.

Kronika polityczna

Warszawa. P. Prezydent Rzpltej przyjął w środę na audiencji w Spale posła do Izby Gmin Lansbury.

W ŚCISŁEJ, NAJŚCIŚLEJSZEJ TAJEMNICY...

Zapowiedziany na niedzielę, 19 bm. zjazd organizacyj politycznych zachowawczych obradować będzie w stolicy w Resursie Kupieckiej. Zjazd będzie miał charakter ściśle wewnętrzny, tak, że nawet prasa nie będzie mieć dostępu.

„MŁODA SYNARCHIA"

Jak się dowiaduje agencja „Kabel", przy Związku Synarchistów w Warszawie zorganizowane zostało „Synarchiczne Ognisko Młodych". Ognisko to organizuje odczyty i pogadanki na aktualne tematy polityczne i ekonomiczne. Do ogniska należy przeważnie młodzież akademicka. Wodzem synarchistów warszawskich jest pan Włodzimierz Tarło-Maziński.

PEŁNA TABELA LOTERII

z dnia 15 i 16 grudnia

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł. 5.000 na nr. 83620.

Zł. 15.000 na nr. 186398

Zł. 5.000 na nry: 82709 85526 111051 164532

Zł. 2.000 na nry: 112818 153544 173551 179149

Zł. 1000 na nry, 59556 67903 103492 154096

Zł. 500 na nry: 15196 45701 48289 53889 89328 98223

Zł. 400 na nry: 14327 49476 54202 54639 56529 80277 94822 101568 110891 111772 117492 119267 138233 152058 168542

Zł. 300 na nry: 6714 22308 24266 28302 39667 43069 45278 47398 54171 63708 70616 85632 86263 97836 100425 135224 142621

Zł. 250 na nry: 18 319 1158 3361 5823 9648 10740 12452 15604 21869 25912 30137 30181 31076 36233 37041 37125 38244 41991 45328 55629 75384 77268 80378 82082 93698 109489 110376 115281 119225 120802 127569 129539 135638 140067 153117 160305 169041 173992 178598 180602 181414 189566 192410

Wygrane po 200 zł

87 378 767 997 1614 2032 339 861 986 33469 4096 820 5419 26 535 827 6215 553 7182 312 8099 9198 290 628 74

10120 71 233 447 743 822 11171 649 12390 14108 300 99 15058 199 243 16015 281 414 592 654 17181 781 19456

22044 244 386 515 23075 277 482 502 24199 25134 26081 281 383 427 42 947 27314 72 29466 613

31046 859 94 32707 69 78 89 33507 33 872 932 34356 680 928 38 35715 36052 856 906 63 37458 806 38137 380 906 39277 591

40304 42 41018 368 42618 804 54 43674 44496 736 45293 814 46548 802 48215 88 703 49339 686

50187 312 51281 580 52275 53232 79 571 54184 650 877 55075 555 56028 159 318 502 698 994 57439 58328 702 59992

60643 944 61080 122 53 418 591 771 865 63007 470 564 800 64270 483 551 94 65224 651 66066 648 67003 30 158 290 600 88 800 56 68482 524 27 69 732 82 848 69992

70139 268 418 50 71221 664 843 72593 73221 74241 485 75320 733 854 76446 77158 213 78960 79749

80594 81497 82290 585 83130 602 866 908 84636 48 72 755 85603 910 60 86243 510 611 87058 161 624 758 832 89396 804 93

90006 223 624 913 91158 842 92518 935 70 93074 261 511 85 94254 702 903 87 95296 656 931 96301 433 808 97340 98222 472 848 99175 200 532 756 71 88 930

100000 301 814 21 101175 202 59 481 774 94. 102145 229 350 650 103103 496 104877 105139 401 644 80 712 106020 107072 99 816 46 108208 794 109567 83 758 831

110064 238 700 111088 806 26 82 112587 113384 799 114934 115325 48 57 566 116738 42 117054 626 118014 230 632 852 119173 306 19 419 921 64

120249 375 801 121662 925 122382 546 123327 124065 272 125302 810 126031 338 499 729 127127 801 929 128166 381 465 129026 86 885 956

132729 133601 76 134094 304 91 434 972 135351 537 136190 137525 138080 837 902 139108 18 457 645 761

141133 561 142571 693 994 143424 510 144042 145167 394 418 146669 147374 795 148516 652 801 149239

151312

152160 79 741 153098 152 549 154035 42 867 155091 489 156047 173 762 157141 236 569 158383 442 564 964 159295 989

160277 620 735 816 930 161908 97 162444 521 832 163881 164352 401 51 78 165059 187 728 166351 889 167011 759 833 65 168417 169464 525 906

171018 611 937 172358 612 957 86 174846 57 61 175816 68 176452 522 177337 178365 435 179313 594

180433 702 181394 690 183016 30 267 184160 471 970 185123 600 9 186543 651 826 67 960 187016 150 530 189804

190416 803 191944 192328 49 794 193302 751 897 194463 796

Wygrane po 50 zł

391 2529 3261 4246 951 5711 6009 674 347 7058 867 8258 67 716 844

10227 51 504 11911 12542 698 13386 866 14262 638 15219 16263 927 17632 704 645 18726 71 19716

20912 22419 23264 571 24855 940 94 25246 750 26083 355 64 27789 28664 29456 653

30066 629 31199 32040 171 274 546 33094 749 922 34054 824 35400 40 503 804 36017 888 92 37043 494 38684

40072 214 765 41022 98 42535 43392 44462 565 643 750 46097 420 636 706 52 47498 533 48326 489 541 848 49046 54 387 466 74 804

50629 51098 525 936 76 53558 920 54932 55568 631 708 15 56194 412 57044 58277 47 905 59009 330 488 799

60019 718 61189 325 877 62573 891 955 63591 64303 522 65065 80 184 379 66122 591 604 67340 68889 69179 243 54 891 937

70976 71052 850 72251 353 426 50 73636 95 899 74258 714 75 75616 989 77272 78009 949 79343

80263 340 410 58 81717 998 82219 83092 103 924 84058 159 87674 829 41 88307 8 89150 300 503 752

90278 399 876 91814 92376 676 93095 147 282 95343 520 919 96011 803 97389 479 98119 708 99215 401

100004 127 425 101382 102488 637 41 857 103338 104369 762 105905 106427 525 107423 51 108352 402 684 819 109184

110189 257 406 523 111696 895 112020 76 712 113132 407 114115 591 115151 212 448 600 709 116987 117154 416 118047 211 34 680 89

120285 463 715 999 121749 803 122017 815 123311 768 124523 906 125450 540 91 859 126075 627 33 127104 351 869 129098 447 669

130116 572 131121 132759 133324 412 728 134767 135829 36 952 136281 484 855 137317 49 609 844 138028 182 139589

140133 51 142971 143024 347 144737 870 87 146293 670 785 991 147189 148212 45

59 423 775 808 149852 150046 746 151080

152827 153526 154435 155109 156100 487 157211 1 763 158280 411 69 740 159182 202 884

160107 405 518 653 161162 162027 163510 164463 884 998 165056 43 166542 167187 289 471 168143 661 830 169567

171587 716 949 58 172482 774 173478 174295 392 175640 934 59 176022 557 88 177596 696 179093 108 345 54

180290 181149 396 507 608 182272 688 969 183335 438 751 184649 808 50 185653 727 186353 187067 188428 189333 963

190577 871 192797 193066 108 194081

III ciągnienie

Wygrane po 200 zł

691 841 75 2300 725 3855 937 4336 534 5520 6428 7298 695

10917 11308 524 12088 626 13156 335 16631 17320 658 18773 19800

20654 23490 753 24092 999 27213 792 28773 29513 41 951

31882 951 33515 34141 35557 36467 37251 38678 39744

40251 532 41481 953 42040 931 44303 702 45810 46619 47575 48894 984 49265 330 981

50369 52786 869 55244 963 56215 57400 59527

60049 61532 73 62181 803 949 63174 257 66803 67701 68641 783

70442 917 73693 74798 76298 364 915

77291 533 803 78189 898 964

81508 645 82462 83203 859 84347 890 87719 88864 95 89499

90009 92143 65 687 93556 800 94012 79 267 794 96096 376 97309 26 99533 617

100351 435 101085 615 38 805 103032 1048111 105151 827 965 107112 108267 515 44 89 640 915

110198 454 111447 112112 398 747 971 113302 114314 116400 605 117230 483 118145 76 119433

120461 644 121292 714 123153 124623 125777 919 127271 954 128506 770

130925 131339 634 132008 707 134770 135220 137340 138827

141714 142063 308 683 737 144472 145463 146094 249 374 418 147651 148615

150691 152576 153499 155802 157200 16 739

160487 545 161684 746 162083 163038 165284 507 167370 168346 169238

170672 171140 172591 173091 697 175559 910 177299 615 788 178379

181501 764 934 182086 183525 742 184071 186229 407 188093 189698 965

190844 191931 193415 865 194306 707

Wygrane po 50 zł

93 2008 486 4508 5228 99 7409 8201 428 98 9640 872

11065 12155 724 13722 14067 385 961 16849 18168 19740

20539 21712 49 89 22835 23177 24245 25343 646 26093 317 600

30514 802 32488 33255 861 35701 37803 38206

40269 370 41999 42368 43925 41 44879 49019 286

54123 828 55603 56366 883 57506 914

60648 62425 65220 66405 67012 960 68358 737 69325

71968 72023 875 73093 719 74875 75417 978 76306 422 77328 689 769 78022 137

80149 435 81150 374 83787 84622 856 974 85183 29 86193 561 87243 88269 365 679 89741

90394 838 91909 92553 93627 47 94049 96114 545 97204 432 804 99377 903

104284 105238 106275 108990 109088 689

110126 445 611 113046 114221 699 115085 117328 852 118790 890 119137 688 715 61

120939 121842 122567 123119 453 125722 126478 777 127472 659 923 128765 129355 497 816

131263 133404 134991 135262 136030 489 847 137716 138019 139140 49 289

140123 323 142609 144639 146667 147637 149375

150691 151226 152795 153213 399 154813 156778 158466 992 159816 35 71 72

162184 466 732 943 165416 31 168003 352 653 169241

IV ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł. 20.000 na Nr. 83404

Zł. 50.000 na n-ry: 45752 121105

Zł. 10.000 na n-ry: 1475 17869 124842 131447

Zł. 5.000 na n-ry: 120621 129899

Zł. 2.000 na n-ry: 2925 23178 25304 119993 141726

Zł. 1.000 na n-ry: 4563 9080 19941 45991 58377 142963 144366

Zł. 500 na n-ry: 11148 16471 20643 27282 48321 68309 78288 82567 86305 93088 96682 99850 101484 105697 115123 123132 153861 175596 189613

Zł. 400 na n-ry: 9080 29092 38862 48162 55244 73818 88955 93682 127160 146563 162303 176573

171296 172122 726 175069 200 82 176872 177115 178716 179723 955

180217 37 368 181267 655 182481 623 183748 185349 186028 352 337 187295 541 189512 74

190327 866 191479

183944 140662

Zł. 300 na n-ry: 3100 28007 46707 49266 62161 93569 102747 147335 164638 174776 185609

Zł. 250 na n-ry: 31583 41810 42745 47122 60975 61346 62989 64161 76917 79490 72984 93521 104379 110897 126575 137509 158185 142557 179878 188884

Wygrane po 200 zł

1039 5 722 4097 5132 486 894 7587 8023 9145

10195 325 536 896 900 12279 846 13279 818 143349 754 15676 996 16067 213 378 444 17378 18749

20633 21362 545 730 964 22828 23591 818 24173 424 28186 29823

33795 34090 300 35683 973 36708 37019 563 39130 831 941

42341 765 43345 793 44104 406976 47031 767 48143 744 49 635

50734 51410 78 820 934 52785 53245 381 658 904 54200 477 758 55588 56324 57091 58230 626 773 956 59307 95 515

62860 64832 930 65047 490 66746 67474 68599 960

70104 93 641 71561 72233 96 931 82 83003 354 75581 76738 856 77881 78072 666 818

80554 905 81326 83310 811 84580 85121 545 86588 87128 300 88918 89013

90042 735 81011 125 95053 274 606 97212 469 90 98018 80 281 670 99744

100083 783 101416 102735 807 9 993 103848 104756 105268 106423 71 877 108463 109528 741 974

110803 11127 530 114213 115114 395 682 865 922 116746 819 117407 617 119412 607

120006 122233 959 123564 852 953 124818 125555 616 126156 348 127167 129757 847

130057 466 131255 389 132422 591 133747 815 138165 776 882

142416 926 143671 144344 801 146582 147112 149150 340

150336 424 56 152076 966 153924 154813 155564 156223 88 404 157111 158973

163628 165782 166316 749 980 167166 168266 169211 677

170528 173246 429 745 176108 743 974 178339

180479 183626 184848 187848

190352 191428 192847 195806

Wygrane po 50 zł

860 1193 476 723 955 2160 283 454 984 3546 4570 5112 728 936 8979

11116 676 13169 14350 15667 18373 19084 479

20443 21403 552 22333 552 23227 471 700 57 24883 25200 613 26610 27022 28447

31504 64 733 32106 34459 756 35386 402 36291 37379 514 38265 666 729 39732 900

41588 43514 916 45754 47075 48171 49548

50455 959 51087 203 54413 56017 202 57261 786 59168 690 865

60021 231 928 61715 62489 621 95 839 78 63017 808 65775 67015 69169 539

70533 71092 212 72229 626 73581 75800 76138 78456 839 935 79569

80553 857 81929 83649 802 84465 85276 58 87605 88767 815

90254 91179 92819 93217 95715 944 96361 411 547 97421 98215 356 99922

100187 101835 102182 87 103762 104265 801 105545 785 107297

110619 57 111842 114436 748 116035 36 442 977 117185 485 672 118143 227

121202 122634 749 124497 127228 498 129449 744

130190 595 716 132914 98 133239 134874 135942

140141 507 757 [illegible] [illegible] 358 97 [illegible] 142288 668

TO NIE MÓJ MĄŻ

ANZELM GOTH 37)

Powieść współczesna

Adaptacja Eugeniusza Baluckiego

Oboje byli tak dalece pochłonięci przykrą nowiną, że nie słyszeli pukania, po którym w pokoju zjawił się Gortnicki. Wszedł rozpromieniony, stawiając mocne, pewne kroki — zdawało się, po wizycie u Czahorskiego czuł twardy grunt pod nogami.

Przywitał się wesoło, ale od razu spoważniał, widząc przygnębione twarze Karwickiej i Mierońskiego.

— Co się stało? — zapytał.

Mieroński chrząknął, otworzył usta, jednak Karwicka nie dopuściła go do głosu.

— Jesteśmy panu bardzo wdzięczni, panie... panie Gortnicki... Okoliczności tak się składają, że będziemy musieli... nieco dłużej ko[rzy]stać z pańskich usług... Nasz naczelny dyretkor nadesłał odpowiedź, że teraz nie wróci... pod żadnym pozorem... Więc pan rozumie...

Gortnicki opuścił się powoli na fotel. Wiedział, że próbowano niejednokrotnie nawiązać łączność radiową z „Baśką". Widocznie teraz się udało i na jego nieszczęście, oczywiście, ponieważ tą odpowiedzią Burzewicz zmuszał go do dalszego grania roli własnego sobowtóra.

Mieroński znikł niepostrzeżenie, po chwili Gortnicki też odszedł do swojego gabinetu. Karwicka została sama z wielką mapą, z magnetyczną siłą przykuwającą jej wzrok.

Było słoneczne upalne południe. Nad miastem wisiał wypłowiały błękit nieba, powietrze już lekko drgało nasycone żarem, buchającym z murów kamienic i z asfaltu ulic; przez rozwarte okna do pokoju wlewał się hałas wielkomiejski: dzwoniły tramwaje, zawodziły róóżnogłośne trtąbki samochodowe, wrzeszczeli sprzedawcy dzienników.

Nagle do gabinetu Karwickiej wtargnął Mieroński, opadł bezwładnie na fotel, zakrył twarz dłońmi i zastygł w tej pozycji bezgranicznej rozpaczy.

Przerażona dziewczyna nie mogła wydobyć jednego słowa.

Wreszcie Mieroński poruszył się, wyjął z kieszeni zgniecioną gazetę i rzucając ją na biurko, wykrztusił:

— Tu... niech pani zobaczy... już po wszystkim...

Zerwała się z krzesła, sięgnęła po dziennik, rozwinęła, przebiegając oczami nagłówki. Znalazła krótką notatkę:

„...trójmasztowy jacht „Baśka", należący do znanego badacza strefy podbiegunowej inżyniera Józefa Burzewicza uległ katastrofie, której szczegóły są dotąd nieznane. Stacja iskrowa jachtu nadawała sygnały S.O.S, lecz wczoraj w nocy wołania o pomoc ustały, z czego należy wnioskować..."

Litery zatańczyły przed jej oczami. Nie mogła przeczytać końca notatki i jak echo powtórzyła ostatnie słowa Mierońskiego:

— ... już po wszystkim...

Odwróciła się, powłócząc nogami, weszła do gabinetu naczelnego dyrektora, w milczeniu położyła dziennik na biurko.

Gortnicki popatrzał na prokurentkę, nic nie rozumiejąc, potem przeniósł wzrok na dziennik, dostrzegł w jednym miejscu kilka mokrych plam, wzruszył ramionami, jednak pochylił głowę, przypatrując się uważniej.

W następnym momencie doznał wrażenia, że spada z fotelu. Uczepił się kurczowo poręczy — wszystko zawirowało mu przed oczami: gazeta, biurko i Karwicka stojąca przy nim z nisko spuszczoną głową. Opanował się resztkami sił, przeczytał całą notatkę: „Baśka" uległa katastrofie, akcja ratownicza jest niesłychanie utrudniona warunkami atmosferycznymi, wydaje się nawet beznadziejna; dalej była lista imienna zagrożonych.

Przyczytał ją parokrotnie, lecz swojego nazwiska nie znalazł — przestał istnieć, znikł bez śladu.

Ogarnęło go uczucie niewysłowionego bólu: miał wrażenie, że się okrył w jednej chwili grubą powłoką lodu, który go przypieka niemiłosiernie swoim zimnem. Wstrząsnęły nim gwałtowne dreszcze. Spojrzał bezradnie na dziewczynę, która tego wszystkiego nie spostrzegła, ponieważ sama była na pół przytomna, i wyjąkał:

— To jest okropne... teraz trzeba...

Utknął i Karwicka dokończyła zdanie:

— Trzeba zawiadomić panią Gortnicką, zanim się dowie z dzienników o nieszczęściu...

* * *

Portier osłupiał i nawet zapomniał zdjąć czapki, gdy ujrzał swojego naczelnego dyrektora, który jak szalony wyskoczył z banku i pomknął chodnikiem potrącając przechodniów.

Gortnicki przebiegł koło sznura taksówek — nie przyszło mu do głowy jedną z nich zawołać — był zajęty myślą o katastrofie i o tym, co teraz powinien zrobić?

Nic... a raczej wszystko! Nagle ujrzał przed sobą jedyną drogę, na którą należało wkroczyć niezwłocznie, a tą drogą była prawda! Musiał wyznać wszystko Monice, nie oszczędzając się i niczego nie ukrywając. Okoliczności złożyły się dlań fatalnie — katastrofa wydarzyła się w momencie najmniej odpowiednim i wskutek tego następstwa mogły byś nieobliczalne...

Zziajany i w najwyższym stopniu podniecony dopadł wreszcie swojej willi, pchnął furtkę, prowadzącą do ogródka, wbiegł po paru stopniach na ganek i zadzwonił.

Służący Piotr otworzył drzwi.

— Jaśnie pani jest w swoim gabinecie. — Obrzucił Gortnicikego bystrym spojrzeniem, dodając: — Jaśnie pan jest bardzo zgrzany... Jaśnie pan pozwoli, trochę poprawię uczesanie.

Nie czekając na odpowiedź, wziął ze stolika, stojącego pod dużym lustrem, grzebień i szczotkę, a potem łagodnie lecz stanowczo posadził Gortnickiego i uczesał go z rozmyślną powolnością.

Gortnicki w głębi serca błogosławił służącego, ponieważ w ciągu krótkiego zabiegu zdążył nieco ochłonąć.

Udał się następnie do żony. Otworzył drzwi i zatrzymał się na progu: młoda kobieta siedziała doń bokiem, sztywno wyprostowana i wpatrzona w jeden punkt.

Zrozumiał od razu, że straszna wiadomość już tu dotarła.

Pani Monika powoli odwróciła głowę: jej oczy były zupełnie suche lecz nienaturalnie ciemne.

Stał na środku pokoju z niezgrabnie opuszczonymi rękami. Serce w nim skamieniało, obróciło się w straszny ciężar, który go przykuł do posadzki; w głowie tłukła się jedna myśl: — Muszę jej wszystko wyznać!... Ale jak to zrobić? Od czego zacząć?...

Przełknął, zwilżył językiem spierzchłe wargi i wykrztusił:

— Mono... chciałbym...

Przerwała mu ostro:

— Kto pana upoważnił do zwracania się do mnie w ten sposób? Czego pan sobie życzy w ogóle?

Bezradnie wyciągnął rękę.

— Przepraszam... przyszedłem... pragnąłem właśnie...

— Nie chcę żadnego pocieszenia ani współczucia! — ucięła.

Patrzyła w przestrzeń, lecz poznał po wyrazie oczu, że w tej chwili jest gdzieś daleko.

(Dalszy ciąg nastąpi).

150692 151237 896 154234 340 155677 157067 456 158484 159032
160023 161124 162263 167092 405 35 517 71 169209 648 813
172714 176947 178631 179845
180027 187030 186469 797 187030 703 90 188272
190766 893 193319 421

I i II ciągnienie
GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł. 5.000 na nr. 133865

Zł. 15.000 na nr. 97005

Zł. 10.000 na n-ry: 5545 131319

Zł. 5.000 na nry: 121548 144684 160232 186934

Zł. 2.000 na nry: 11728 12006 80759 114874

Zł. 1.000 na nr: 33434

Zł. 500 na nry: 29886 41069 45795 102854 103186 117701 141070 142405 158917 160392 161118

Zł. 400 na nry: 35619 46702 61939 81459 82698 85654 88643 101593 106852 118899 167858 174726 181727 186670 187680

Zł. 300 na nry: 31620 35527 45179 69282 94141 135907 141532 151528 160600 160676 166432 179033 184166 194230

Zł. 250 na nry: 1487 2106 6899 11428 16536 18668 23090 31454 39000 41599 44630 52115 56331 60785 64057 88415 89051 89949 92112 102209 112154 113828 113903 132524 134627 135211 136145 139576 141446 14594 149393 156107 159875 172765 172995 176281 176940 180058 18408 85243 186168 189628

Wygrane po 200 zł

249 495 521 904 63 1850 2069 3376 994 4076 305 5784 6025 179 941 7012 270 389 888 8598 883 990 9054 664
10052 59 11441 549 786 829 945 84 88 13055 165 656 15050 575 845 906 81 16432 623 883 18039 19009 49 183 556
20177 685 22219 409 88 785 23165 901 24414 533 605 785 25188 506 762 26202 394 655 869 981 27452 513 78 892 28253 326 499 29339 416 577
30258 440 696 716 31343 4311 851 32305 576 35060 947 37733 39053 76 204 615 839
40560 603 41235 574 42173 509 721 50 43048 738 44147 358 45264 486 46532 80 951 48092 49676
50328 73 727 800 51206 67 974 9 52012 251 79 723 883 53545 671 54351 55187 429 56 558 637 901 56000 116 527 671 57389 [illegible] 58208 408 96 603 64 793 855 66
[illegible]032 682 972 61034 305 883 63338 573 784 64148 364 674 65039 328 66492 [illegible] 68147 695 69141 913 394 999
70650 717 71737 931 72503 721 892 73921 654 789 74051 341 75190 482 768 891 76857 999 77192 773 977 78523 892
80362 424 540 930 81251 82167 395 737 83095 107 440 588 85847 86592 762 88185 425 35 908 89136 510
90317 933 92064 328 920 93073 81 371 524 77 94808 95079 436 72 654 909 96368 557 6 78 98936 99124 853 411
100087 323 35 78 101 111035 279 362 817 102171 662 767 103056 114 495 513 755 104229 385 440 105503 71 735 810 106204 54 320 698 747 107003 198 108436 109197 140
110170 218 417 111352 615 112297 433 40 995
114434 46 115055 270 409 513 116423 535 778

117564 92 963 118181 212 481 706 900 29 119364
120260 567 121215 38 343 122443 569 123058 124296 378 420 93 638 97 716 125842 949 126394 442 612 129484 683
130475 750 131357 457 901 132175 280 133107 134375 879 135069 241 136336 72 535 137197 344 77 469 739 60 882 138843 139191 564 667 758 942
140136 867 142447 515 667 143281 302 39 144354 145672 946 146291 841 60 147679 148151 288 893 991 149138 286 458 565 931
150164 495 943 151070 420

94579 715 95025 338 560 709 96482 97722 826 98238 99030 177 553 688
100285 335 905 101227 396 737 102983 103839 104266 300 22 105262 504 981 106825 108009 509 109491 534
110266 517 111309 549 885 112126 417 933 113228 62 532 935
114316 717 920 116571 117258 340 449 681 846 118124 512
121131 496 122293 123262 124700 125012 695 126043 190 413 127159 878 128314 129082 831
130032 54 117 341 484 132049 504 840 134177 248 135378 822 909 137730 139687

8632

152853 916 153013 726 59 154629 155023 178 268 956 158444 159244 657
160567 798 962 161442 953 162656 164123 856 165016 37 625 166006 55 330 167051 911 169253 853
170747 172149 601 30 173588 174912 175021 448 178186 469 648 959 179211
180809 81 181234 355 485 590 968 182075 85 268 75 658 823 184006 465 617 65 895 185044 282 386 437 891 186219 662 188989 189111
190320 453 768 971 191355 618 994 19226 193507 628 194095 836

Wygrane po 50 zł

285 552 1234 426 85 707 52 2638 3497 4259 84 421 83 5198 343 689 7025 31 317 8101 490 946 9695
10455 603 80 854 11434 12459 599 644 932 13006 184 932 15168 293 748 945 16857 17299 550 18095 163 80 606 19303
20217 310 758 21561 22252 473 786 23552 747 24357 480 876 25037 351 408 28012 579 986 29712
30343 31239 32880 33155 604 34669 35284 815 37991 38012 553 681 794 39143 755
40565 691 951 41423 833 40 59 42108 630 [illegible]
[illegible]

140694 141676 751 845 142631 73 143547 950 144486 145018 137 289 475 774 146594 147133 39 148144 353 705 149029
150115 151179 252 616 806 919
152446 153942 154182 235 563 155662 156981 157779 158342 474 570 851
164454 657 165775 828 925 166408 849 167572 605 168677 806 169383 528
170707 920 171015 498 979 172776 173025 240 174301 989 175031 467 545 176798 177027 157 246 178062 472 841 936 179368 491 760
180073 181221 336 512 895 988 182132 49 90 615 183240 563 741 77 184242 577 656 185563 858 186753 187716 1888066 297 345 706 189864 972
190322 39 192323 707 193441 194234 407 522

III ciągnienie
Wygrane po 2[illegible] zł

1598 650 756 819 2028 284 365 472 4272 082 5282 502 76 7730 8788 9862
10393 684 11129 206 12011 102 376 13593 14422 16686 17008 18428 19053 552
20771 21126 991 22853 957 23412 24208 [illegible]
[illegible]

232 580 113276 115653 117431 33 797
120163 677 731 48 121471 123376 124739 863 125772 126076 155
130700 11 132546 133810 134274 947 135961 93 137144
140871 141015 143384 496 144308 146336 147663 714 148704 74 148020
152219 806 958 153743 154323 49 540 69 857 156065 157018 136 158345 601 777
160008 11 161178 551 701 162645 163871 167772 981 168545
170235 171272 429 82 172510 179371 904
180505 641 181556 673 184624 187494 189720
190312 192261 942 193995

Wygrane po 50 zł

802 3089 5907 6475 7179 558 9384
11826 12956 13775 18120 19443 526 638
21041 557 22375 600 26517 27241 28748
31780 32122 33634 34268 748 894 35149 818 37278 38253 468 39157 374 594 604
40711 41004 148 42518 943 44041 422 953 46448 899 47805 48505 79 937
50645 51671 931 52023 814 947 53825 54218 316 856 55308 950 56207 57003 209 665 58260 59349 551 859
62938 82 63350 471 845 64777 822 66153 68 012 530 825 69257 542 959
71172 761 72744 95 73375 443 74478 7[illegible]032 78511 825 79193 668
81947 82570 609 712 83428 84445 862 85703 87702 822 88366 873 979 89171 388
90961 91679 92257 93300 81 413 94200 583 95371 773 845 97646
100445 982 101479 806 102736 840 927 103955 105974 106021 812 107941 109553
111609 112906 116104 307 118123 965
122008 700 123879 124947 126776 129030 868
130551 131033 98 132882 134051 135392 136340 506 72 138148 346 863 139593 884
140199 339 143784 144070 145092 845 146381 149416
170214 171388 457 172020 173921 174363 656 177444 178886
180237 373 453 181276 706 182370 183210 962 184378 185336 186505 908 187278 719 189123
190251 679 759 194367 506

IV ciągnienie
GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł 20.000 padła na Nr 158470

Zł 30.000 na Nr 95938

Zł 15.000 na Nr 30358

Zł 10.000 na Nr 170784

Zł 5.000 na N-ry: 53310 84646 145757

Zł 1.000 na N-ry: 39040 41631 62982 115823 2706 153419 163910 174529

[illegible]

10576 11729 12440 514 13344 14989 16737 818 17053 69 18287 19916
22163 210 599 24382 27402 28652
30419 32043 647 33405 34021 35439 686 37277 523 38126 98
40266 41634 722 43934 44105 45428 47050 388 705 48240 540 49307
50009 500 697 51132 52241 479 752 53090 54486 666 817 55114 56455 58133 59103
60102 62180 615 770 63153 879 64705 65291 68214 405 887 69051 108
71451 864 72252 758 73408 74441 76768 873 962 77721 79451
80061 246 471 702 81278 82208 83300 451 84378 634 85225 704 820 86061 74 210 87936 88028 332 89002
90252 648 91953 93929 94348 95844 96297 798 97403 982 98523 99472 622
101504 102635 749 964 103236 325 472 615 104096 155 105105 27 106515 107751 914 56 108444 630 44 947 109585 886
110036 90 114 59 111102 535 90 112132 113483 115075 210 704 116701 31 117460 560 781 118092 278 119208
120519 121370 699 122468 983 124086 126560 704 127417 128172
130347 455 131513 133885 959 134896 135125 136106 139611
140144 141785 144437 145931 146278 914 147995 149373
152226 310 153739 978 154181 229 155027 156416 628 157065 241 574 750 158272 513
160654 936 163187 165050 166559 167418 169161
170095 143 171218 335 172029 364 174235 370 175290 177059 178115 844 52 179127 766
180108 445 181800 182799 183023 185171 768 186592 187408 548 787 188418 189129 742
191519 608 839 192764 193525

Wygrane po 50 zł

3044 4327 484 962 6116 231 699 7594 705 8204 842 922
11084 12794 15485 16001 648 17671 19955
23167 943 24263 689 26976 27205 765 28481
30587 979 31152 32836 998 34661 35179 36027 39374
40221 665 43900 45063 651 66 46296 98 47118 944 48330
53002 925 54323 476 516 55870 57612 755 58070 685 947 59323 470
60101 63025 339 512 765 64195 65392 468 67126 53 722 68882 69667 824 951
70436 681 834 71298 72271 944 73233 427 780 74381 492 715 85 75014 209 497 618 762 79328
81201 400 773 90 82906 83290 91 608 [illegible]
[illegible]

Zeznanie Czarnockiego

we wczorajszym dniu rozprawy

Przemówienia stron w sobotę

W dniu wczorajszym, który był 9-tym dniem rozprawy, sąd ostatecznie zamknął postępowanie dowodowe w procesie b. starosty kartuskiego, Jerzego Czarnockiego.

Ostatnim świadkiem przesłuchanym w długim przewodzie sądowym, był — jak już pokrótce donieśliśmy w poprzednim numerze naszego pisma — b. poseł Tebinka.

Św. Tebinka mówi, iż Komisja Rozdzielcza — to było jedno wielkie nieszczęście dla rolników północnego Pomorza. Miała ona rozdzielać przyznany przez Senat W. M. Gdańska kontyngent żywnościowy na Pomorzu. Z polecenia wojewody powstały przy powiatach subkomisje rozdzielcze, które oddane zostały w różnych powiatach różnym organizacjom, a wyjątkowo w powiecie kartuskim nie wiadomo z jakiego powodu przydzielone zostało to staroście.

Opłaty za kontyngenty były bardzo wysokie, wyższe aniżeli ustalone były przez komisję. Świadek zaatakował śp. Esden-Tempskiego, który przyrzekł, iż opłaty będą obniżone. Mówił, na pytanie czy opłaty były samowolne i czy można było to przeprowadzić przez Ministerstwo, iż w Ministerstwie trudno przeprowadzić jakąś zmianę i zdaniem świadka, śp. Tempski musiał te podwyżki uzgodnić z wojewodą. Pieniądze zaś, które z nadwyżek wpływały, były rozdzielane na najróżniejsze cele. Na stawiane pytania świadek zeznaje, iż słyszał o tym, że wojewoda żądał od Komisji pieniędzy na różne cele polityczne, **ale szczegółów nie pamięta, z rozmaitych jednak wydatków sądził, iż idą one**

na cele polityczne

Na pytanie obrony, jaki był stosunek woj. Kirtiklisa do starostów i czy wojewoda Kirtiklis kazał robić oszczędności, świadek zeznaje:

— Byłem świadkiem częstych rozmów między starostami co do robienia oszczędności na różne cele, które panowie (tu zwraca się do ławy obrończej) nazywacie politycznymi.

Stosunek starostów do wojewody był tego rodzaju, że

starostowie prawie wszyscy wykonywali ślepo polecenia wojewody pomorskiego.

— Były wyjątki — mówi świadek. — Np. starosta morski sprzeciwiał się bezprawnym zarządzeniom wojewody. Czarnocki też ostrzegał innych starostów, żeby tak ślepo nie wykonywali bezprawnych zarządzeń zwierzchnika, bo potem będą wisieć.

Na pytanie prokuratora, o jakim zwierzchniku mówił oskarżony, św. Tebinka mówi:

— Czytając prasę, stwierdzam, że to jest proces przeciw nieboszczykom: ś. p. nacz. Zgrzebniokowi, ś. p. Esden-Tempskiemu i rozwiązanej organizacji BBWR. Jest to krzywda wyrządzona tym kryształowym i szlachetnym ludziom, to zwalanie winy na nich, którzy nic bez polecenia wojewody nie podpisywali i nie polecali.

Prokurator pyta, kto świadkowi mówił o oszczędzaniu z Funduszów Bezrobocia, na co padła odpowiedź, iż wie o tym z rozmów starostów, które częstokroć słyszał w wagonach kolejowych, przy objazdach, a kiedy prokurator zapytał, czy nie zwracał im uwagi, że łamią tajemnicę służbową, świadek odpowiada:

— Na to nie zwracałem im uwagi, ale na bezprawne wykonywanie poleceń.

Starostę Czarnockiego świadek Tebinka uważał i uważa za uczciwego człowieka, parokrotnie był u niego w domu i to, co słyszał o wystawnym życiu oskarżonego, jest nieprawdą, gdyż prowadzony był skromnie, lecz kulturalnie. **Tylko podczas inspekcji woj. Kirtiklisa były wystawne przyjęcia.** Świadek był na kilku takich przyjęciach i zastanawiał się z przykrością, z czego oskarżony to pokryje.

W końcu świadek zeznaje, iż wojewoda w sprawach politycznych bardzo ściśle współpracował z kierownikiem sekretariatu BBWR., ale nie można nazwać tego sztabem. Zwalanie z siebie winy świadek nazywa „myciem rąk".

Na pytanie obrony, czy świadek miał konflikty z woj. Kirtiklisem, odpowiada potakująco. Konflikty miał, gdyż nie zgadzał się z zarządzeniami wojewody, **nie były to jednak konflikty na tle osobistym, ale ideowe.**

Wczoraj sąd wysłuchał ostatnich zeznań oskarżonego, gdyż Czarnocki po zakończeniu słuchania świadków jest tak osłabiony, iż — jak mówi — nie zdołałby później skorzystać z ostatniego słowa, przysługującego mu po przemówieniu prokuratora i trzech obrońców .

Czarnocki odpowiada na szereg pytań obrońcy adw. Rudzińskiego.

Do winy Czarnocki się nie przyznaje stanowczo. Twierdzi, iż

nie przywłaszczył sobie ani jednego grosza z funduszów publicznych.

Końcowe zeznania osk. Czarnockiego mają przebieg dramatyczny. Czarnocki załamuje się i z płaczem opowiada o swoich przejściach w więzieniu, o tym, jak musiał korzystać ze spacerów więziennych **razem z 8 szpiegami** — on, który zawsze pracował dla państwa polskiego.

Ostatnie słowo osk. Czarnockiego

Oskarżony mówi:

— Mija 30 lat mej pracy dla państwa polskiego. Całą moją młodość tej pracy poświęciłem, a po zmartwychwstaniu Polski jedyną moją nagrodą, nagrodą najbardziej hojną — była moja praca jako starosty, którą ukochałem.

Większość moich ciężarów powstała lekkomyślnie przez to, że nie tylko pracą swoją, ale i pieniędzmi chciałem mieć możność pracy dla państwa.

Po 30 latach pracy uderzył we mnie grom, który zrujnował i zdruzgotał mnie pod względem moralnym, zdrowia i finansowym.

Przez te 30 lat nie dotknąłem nigdy grosza publicznego, raczej byłem lekkomyślnym człowiekiem dla tych, których kochałem, dla moich najbliższych. Będąc zatopiony w pracy, nie myślałem o ich przyszłym bycie. Dlatego dziś zostajemy nędzarzami.

Nie chcę więcej mówić. Wiem, że to są tylko moje słowa, że paragrafy nieraz przekreślają to, co jest prawdą najszczerszą.

Ja nigdy w życiu, szczególnie w tej sprawie, grosza sobie nie przywłaszczyłem Całe życie dawałem tylko z siebie, dawałem i serce i siły i myśli i pieniądze na to, lecz nigdy od nikogo, a tym bardziej od państwa żadnego grosza nie wziąłem.

Może w pojęciu urzędowym nie byłem dobrym urzędnikiem, lecz uważałem się nie za urzędnika, a raczej za obywatela, człowieka i gospodarza tego terenu, na którym pracowałem. Więcej nie mam nic do powiedzenia.

Po przyjęciu szeregu dalszych dokumentów do akt sądowych, m in. kilku rachunków przedłożonych przez obronę na dowód wydatkowania mniejszych sum przez oskarżonego, sąd odracza rozprawę do soboty, t. j. dnia jutrzejszego godz. 9 rano. Dzień dzisiejszy wypełnią przemówienia stron.

Chełmża

— Okradzenie wikarego. Nieznany sprawca wdarł się do mieszkania ks. wikarego Brunona Wilczyńskiego i zabrał 2 złote zegarki i gotówkę. Szkodę ks. Wilczyński oblicza **na 600 zł.**

Pogratulować Zjedn. Niemieckiemu pana prezesa

Na zebraniu organizacji niemieckiej „Deutsche Vereinigung" w Dużej Cerkwicy w powiecie sępoleńskim wybrano ubiegłej niedzieli prezesem miejscowej placówki „D. V." niejakiego Józefa Kniewela. ów pan prezes Kniewel ma na swoim sumieniu bogatą przeszłość. Został on mianowicie skazany wyrokiem sądu okręgowego w Berlinie z art. 221 k. k. niem. na karę więzienia przez lat 8. Fakt ten nie wymaga nawet komentarzy.

W Świeciu znów odbyło się w niedzielę zebranie partii młodoniemieckiej przy udziale około 700 osób. Referaty wygłosili senator inż. Wiesner z Bielska i p. Fenner z Bydgoszczy.

Osiem osób poturbowanych przez spłoszonego konia

Groźne harce sań w tłumie na rynku w Świeciu

W środę przed południem w Świeciu, podczas odbywającego się tam jarmarku spłoszył się od sygnału samochodowego koń, przyprzężony do sań 24-l. ogrodnika Eryką Kruszyńskiego z Jeżewa, pozostawiony na placu Min. Pierackiego bez dozoru.

Poniósłszy naprzód wpadł z saniami w tłum przechodniów, przewracając kilkanaście osób i siejąc wokoło postrach i panikę.

Rozszalałe zwierzę zdołało przytrzymać dopiero kilku gospodarzy. W wypadku tym odniosło mniej i więcej poważne okaleczenia 8 osób, z których najciężej ranioną w głowę Władysławę Andrychową trzeba było odstawić karetką do szpitala powiatowego.

Mimowolny strzał z dubeltówki upadającego leśniczego ranił zmykającego złodzieja

We wtorek w lesie pod Miechową w pow. morskim leśniczy Pokrywka ścigając trzech uciekających złodziei potknął się i upadł. W tym momencie wypaliła dubeltówka i kula dziwnym trafem ugodziła w plecy niej. Michala Holendra z Domatowa. Rannego przewieziono do szpitala P. Marii w Wejherowie. Życiu rannego niebezpieczeństwo nie zagraża.

Głuchoniemy zabity przez pociąg

Franciszek Myszk z Kęczyna, w powiecie brodnickim pragnąc skrócić sobie drogę do domu wybrał się torem kolejowym. Idącego z całym spokojem Myszka dobiegł pędzący w tym samym kierunku pociąg, którego turkotu Myszk, jako głuchoniemy nie słyszał. Parowóz silnym uderzeniem w głowę odrzucił go na skarpę do rowu, gdzie nieszczęśliwy wskutek rozłupania mu czaszki zmarł po paru minutach. Kierownik parowozu Eug. Giesich z powodu mgły dostrzegł Myszka dopiero w ostatniej chwili i pociągu zatrzymać już nie mógł.

Oby takich więcej!

Szambelanostwo Sczanieccy z Nawry koło Chełmży zobowiązali się na czas trwania akcji Pomocy Zimowej zatrudniać na swym majątku Nawra 25 bezrobotnych ponad normalny etat z tym, że dzienna płaca będzie dwukrotnie wyższa niż stawki, uchwalone przez komitet Pomocy Zimowej.

Z obrad pomorskich kajakowców

Wybór nowego zarządu — Uchwalenie „paragrafu aryjskiego"

W Bydgoszczy odbyło się walne zebranie delegatów pomorskiego okręgu Związku Kajakowego przy udziale delegatów z Torunia, Gdyni, Pucka, Grudziądza i wielu innych miast pomorskich.

W części sprawozdawczej zapoznano delegatów z całokształtem działalności Związku w okresie ubiegłym, a następnie przystąpiono do wyboru nowych władz. Do zarządu weszli: pp. Strąbski prezes, Malinowski sekretarz, Cegielski skarbnik, Lorme kap. sportowy, Fabianowicz kpt. turystyczny, mgr. Wojciechowski wiceprezes, Walo, Dolewany, mgr. Wójcicki i Wawrzynkowski — członkowie zarządu.

Na zebraniu uchwalona została ponadto rezolucja, opowiadająca się przeciwko przyjmowaniu ludzi wyznania mojżeszowego lub narodowości żydowskiej do organizacji

Godziny handlu przed świętami

W okresie 6 dni poprzedzających wigilię Bożego Narodzenia, godziny handlu mogą być przedłużone z zachowaniem postanowień ustawodawstwa o ochronie pracy, do godz. 21 w dni powszednie.

Okres ten rozpocznie się od poniedziałku 20 bm. W niedzielę, 19 bm. wykonywanie handlu dozwolone jest od godz. 13 do 18-tej. — W wigilię świąt, 24 bm. wszystkie składy i miejsca zawodowej sprzedaży, fryzjerskie itp. mogą być czynne najwyżej do godziny 18-tej. — W pierwszy dzień świąt, w sobotę 25 bm., wszystkie miejsca zawodowej sprzedaży, w tym i jadłodajnie winny być zamknięte. Natomiast w niedzielę, 26 bm. mogą być otwarte jak w zwykły dzień świąteczny jadłodajnie i kawiarnie.

Złodzieje leśni omal nie zabili gajowego

Gajowy Jan Cząstka z Frydolina pod Toruniem, napotkał w lesie państwowym w Brzeczce dwóch nieznanych mężczyzn kradnących drewno opałowe. Wezwani do wylegitymowania się rzucili się nań z kijami i tak go pobili po głowie i twarzy, że gajowego trzeba było odstawić do szpitala na Mokrem w Toruniu z mocno uszkodzoną szczęką.

Kiermasz we Włocławku

W niedzielę ub. odbyło się we Włocławku otwarcie „Kiermaszu", t. j. wystawy, którą zorganizowało tamt. Stowarzyszenie Kupców Polskich. W uroczystości tej, mającej charakter propagandy handlu chrześcijańskiego, wziął udział p. poseł Tadeusz Marchlewski, który imieniem Izby Przem.-Handlowej i Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorzu złożył życzenia okolicznościowe oraz wygłosił dłuższe przemówienie, obrazujące program współpracy zorganizowanego kupiectwa pomorskiego z kupiectwem powiatów b. Kongresówki, jakie z dniem 1 kwietnia 1938 r. przyłączone będą do Pomorza.

Adwokat, b. sędzia skazany za znieważenie młodego prokuratora

Sensacyjna rozprawa w Chojnicach

Niezwykła rozprawa toczyła się w tych dniach w sądzie grodzkim w Chojnicach. Jako oskarżony stanął b. długoletni sędzia a obecnie adwokat p. Grzęski, oskarżony o słowne znieważenie prokuratora.

W czerwcu rb. odbywała się rozprawa w której występowali osobiście sobie jeszcze nieznani adw. Grzęski i w swym urzędowym charakterze oskarżyciela publicznego prok. Różycki. Adwokat pragnął zapoznać się z prokuratorem, który jednak wolał z adwokatem zawrzeć znajomość dopiero po rozprawie. To adwokata widocznie rozgniewało. Kiedy po rozprawie p. prok. Różycki przedstawiwszy się mec. Grzęskiemu oddalił się od niego, ten powiedział pod jego adresem kilka mocno obraźliwych słów, będących aluzją do młodego wieku prokuratora. Słowa te słyszeli obecni na sali protokólant Grzech i woźny Batog. Konsekwencją tego była obecna rozprawa, na którą demonstracyjnie stawiła się cała palestra chojnicka.

Oskarżający adwokata prokurator korzystając z tej okoliczności wytknął adwokaturze brak poszanowania dla sądu, panowie adwokaci bowiem na sali sądowej przebierają się w togi, czytują gazety itd. co sprzeczne jest z dobrymi obyczajami w sądzie. Oskarżony adwokat Grzęski nie powinien czuć się dotknięty stanowiskiem prokuratora, który odmówił zawarcia osobistej znajomości przed spełnieniem swego obowiązku gdyż sąd to nie salon.

Rozprawa trwała cały dzień. W środę sąd ogłosił wyrok mocą którego adwokat Grzęski skazany został na 3 miesiące aresztu z warunkowym zawieszeniem kary na 3 lata. Wyrokujący sędzia Czech przyjął jako okoliczność obciążającą fakt iż oskarżony był przez 20 lat sędzią i w pierwszym rzędzie powinien stać na straży poszanowania powagi sądu.

GRUDZIEŃ 17 Piątek

KALENDARZYK

Piątek 17. 12. — Łazarza

Sobota 18. 12. — M. B Oczek.

Z miasta

— **Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych w Bydgoszczy.** W dniu 19 bm. o godz. 18. odbędzie się otwarcie Salonu Wystawowego w nowej siedzibie Towarzystwa przy ul. Krasińskiego 4, parter, na które wszystkich uprzejmie zaprasza Zarząd. Jednocześnie odbędzie się doroczne losowanie zakupionych przez Towarzystwo dzieł sztuki. Udział w losowaniu biorą członkowie, którzy uiścili całoroczne składki.

— **Panie i Panowie** — gotowi do podjęcia się kwestowania na gwiazdkę dla młodzieży w niedzielę, dnia 19 bm. na terenie Bydgoszczy, zechcą się zgłosić w godzinach urzędowych w biurze Miejskiego Komitetu Obywatelskiego do walki z bezrobociem ul. Długa 41.

— **Bydgoskie Towarzystwo Wioślarskie urządza swój doroczny obchód gwiazdkowy** we wtorek, dnia 21 bm. o godz. 20.30 w Resursie Kupieckiej, przy ul. Jagiellońskiej 13. Uprasza się o liczne przybycie członków i sympatyków. Członkowie, którzy pragną zaprosić na zabawę sylwestrową BTW. gości, proszeni są o złożenie adresów w Magazynie Bławatów Tadeusz Ferber, ul. Gdańska 63.

Zebrania — Odczyty

— **Bydgoskie Koło Związku Oficerów Rezerwy** zawiadamia, iż zebranie członków odbędzie się dziś w piątek dnia 17 bm. o godz. 19.30 w Kasynie Oficerskim pp. przy ul. Marszałka Focha 27. Zarząd prosi wszystkich członków o punktualne przybycie Zarząd.

— **Zarząd Placówki I. „Macierz" Powst. i Woj. OK.** donosi, że nadzwyczajne zebranie odbędzie się dnia 18 bm. o godz. 19 w lokalu p. Sikorskiego przy ul. Grunwaldzkiej 1. Obecność wszystkich członków obowiązkowa. Wobec kończącego się roku uprasza się członków o uregulowanie zaległych składek.

Przypominamy, iż roczne walne zebranie K. K. W. i K. P. W. odbędzie się dziś w piątek, dnia 17 bm. o godz. 17 w świetlicy przy ul. Zygmunta Augusta 20.

— **Organizacja Przysposobienia Wojskowego Kobiet do Obrony Kraju** zawiadamia, że dziś w piątek, dnia 17 bm. o godz. 17 w świetlicy przy ul. Marszałka Focha 39 odbędzie się doroczny opłatek, na który zaprasza członkinie i sympatyków.

— **„Na krawędzi lodolądu Grenlandii".** Odczyt pod powyższym tytułem wygłosi w sobotę, dnia 18 bm. o godz. 18 w sali gimnazjum im. Marsz. Śmigłego - Rydza, ul. Grodzka 22 p. inż. Stefan Bernadzikiewicz, znany w całej Polsce badacz krajów podbiegunowych. Prelekcja ilustrowana będzie licznymi, ciekawymi przeźroczami. Bilety wstępu nabywać można już obecnie w Sekretariacie Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, Nowy Rynek 4 w godz. od 10—13 i 17—18. 8594

Dzień w Bydgoszczy

Z Muzeum Miejskiego

Zamknięcie Wystawy Matejkowskiej

Wystawa obrazów i szkiców Jana Matejki została zamknięta. Wywołała ona bardzo żywe zainteresowanie społeczeństwa bydgoskiego. Łącznie ze szkołami i wycieczkami zwiedziło ją ponad dziesięć tysięcy osób. Obecnie Zarząd Muzeum Miejskiego szczerze i gorąco dziękuje tym wszystkim, którzy nadesłali dzieła Jana Matejki na tę wystawę i przyczynili się w znacznym stopniu do jej uświetnienia, a więc przede wszystkim: Rodzinie Borzęckich w Warszawie, min. Marianowi Chodackiemu w Gdańsku, dr. Zofii Chrząszczewskiej z Bydgoszczy, drowi Bogdanowi Gorzkowskiemu z Bydgoszczy, p. Wandzie Jarońskiej w Warszawie, p. Leopoldowi Maxaminowi z Bydogszczy, Dyrekcji Muzeum Narodowego w Krakowie, p. Janinie z Kirchmayerów Nowińskiej w Gdyni, p. Marii z Kirchmayerów Nowińskiej w Warszawie, p. Jerzemu Rupniewskiemu z Bydgoszczy.

Bydgoszcz wita z radością nowy lokal reprezentacyjny

Otwarcie Kawiarni-Cukierni „Savoy" p. M. Grabowskiego

W dniu jutrzejszym, t. j. w sobotę 18 bm. o godz. 16 nastąpi otwarcie kawiarni-cukierni „Savoy" przy placu Teatralnym przez p. Michała Grabowskiego, znanego i cenionego fachowca tej branży.

Przez otwarcie „Savoy'u", który pod względem wielkości i komfortowego urządzenia stoi na bardzo wysokim poziomie, zyska nasze miasto nowy lokal reprezentacyjny, to też otwarcie tego lokalu wita społeczeństwo a szczególnie bywalcy kawiarniani z prawdziwą radością.

Zaznaczyć tu należy, że w „Savoy" koncertować będzie znany zespół orkiestrowy pod dyrekcją kapelm. Andrzeja Goertza. Również i smakosze wybornych ciastek będą zadowoleni, gdyż cukiernia „Savoy" dostarczać będzie i do domów swe wyroby.

Nie wątpimy, że od dnia otwarcia lokal „Savoy" będzie cieszył się zasłużoną popularnością i ze swej strony życzymy p. Grabowskiemu wszelkiego powodzenia.

— **Nocny dyżur aptek.** Od dnia 13—19 b. m. dyżur pełnią: apteka pod Koroną ul. Dworcowa 48, tel. 3301 i apteka pod Niedźwiedziem ul. Niedźwiedzia 11, tel. 3050.

— **Komenda policji i urząd śledczy tel. nr. 2700.**

— **Straż pożarna tel. 06.**

— **Pogotowie ratunkowe tel. 2615 i 2616.**

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

W piątek z powodu próby generalnej przedstawienie zawieszone.

W sobotę, dnia 18 bm. zespół operetkowy Teatru Miejskiego przygotowuje premierę nowej operetki Beera p. t. **„Polskie wesele"**, dotychczas jeszcze nie granej na żadnych ze scen polskich, a nawet za granicą granej jedynie w Szwajcarii w teatrze zuryskim, gdzie cieszy się dużym powodzeniem. Na deski wiedeńskiej operetki utwór ten wchodzi równocześnie z wystawieniem go na scenie bydgoskiej. **„Polskie wesele"** jest utworem o nieprzeciętnych wartościach muzycznych i o miłym tekście, opartym na polskich zwyczajach weselnych. Melodie bardzo żywe, przeważają w nich bowiem motywy kujawiaków, mazurów i oberków. Wielkie pole do popisu będzie miał balet z jego koryfejami, Soboltówną i Wojnarem. Pracownie dekoratorskie przygotowują nową oprawę sceniczną, a szwalnie teatralne uzupełniają posiadane stroje ludowe nowymi, barwnymi i efektownymi kostiumami.

W niedzielę o godz. 16 po cenach zniżonych ukaże się nieodwołalnie ostatni raz pełna mistrzowskich uśmiechów, dowcipna w treści komedia **„Jan"** z p. Kierczyńskim w roli tytułowej, wieczorem zaś owiana czarem sentymentu o motywach rdzennie polskich operetka J. Beera **„Polskie wesele"**.

„Księżniczka Czardasza" po cenach o 50 proc. zniżonych ukaże się nieodwołalnie ostatni raz w sezonie w środę, dnia 22 b. m. o godz. 20.

REPERTUAR KIN.

APOLLO: „Bohaterowie Sybiru" oraz nadprogram.
BAŁTYK: „Dwie Joasie" i „Mały lord" oraz nadprogram.
KRISTAL: „Ty co w Ostrej świecisz Bramie" i kronika Pat'a.
MARYSIEŃKA: „Jego Ekscelencja Subiekt" i nadprogram.
KAPITOL: „Kwiat Hawai" i „Człowiek, który wiedział".

Życzenia świąteczne

Z okazji zbliżających się świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku, składam wszystkim organizacjom W. F. i P. W. oraz Klubom Sportowym jak najserdeczniejsze życzenia dalszego rozwoju i owocnej pracy na polu podniesienia sprawności i zdrowia obywateli naszego miasta.

Przewodniczący Komitetu W. F. i P. W.
(—) L. Barciszewski, Prezydent miasta

Fakir indyjski na bezrobotnych

Miejski Komitet Obywatelski do walki z bezrobociem podaje do wiadomości, że w niedzielę, dnia 19 bm. o godz 21 w sali sokolni przy ul. Toruńskiej odbędzie się **wieczór eksperymentalny fakira indyjskiego Darma Diel.**

Cały czysty zysk przeznaczony jest na bezrobotnych miasta Bydgoszczy. P. Darma Diel oświetli zjawiska hipnotyczne, telepatyczne i inne także na przykładach.

Młodzież dla młodzieży

Nowy występ Teatru Kukiełek

Dnia 19 bm. o godz. 16 w auli gimnazjum żeńskiego Staszica 4 odbędzie się przedstawienie teatru Kukiełek pt. „Jasełka Polski Odrodzonej" w 21 obrazach. Udział bierze 35 osób. Wstęp 20 groszy. Dochód przeznaczony na biedne dzieci.

Sztuka w opracowaniu p. Haliny Zbierzchowskiej-Gadomskiej.

Ze sportu

KOMUNIKATY KOMITETU W. F. I P. W.

Przydział Poradni Sport.-Lek.

Przydzielono poradnię Sport.-Lek. Klubom i Organizacjom W. F. począwszy od 10 stycznia jak następuje:

od 10 do 21 stycznia 1938 — Koło Szybowcowe LOPP.
od 24 do 26 stycznia 1938 — T. G. Sokół III
od 27 do 28 stycznia 1938 — T. G. Sokół IV i VI.
od 31 do 4 lutego 1938 — BKS. Polonia.
od 7 do 11 lutego 193 — K. S. Amator.
od 14 do 18 lutego 1938 — T. G. Sokół I.

Kobieta-zbrodniarka przed sądem

Siekierą zamordowała męża

Krwawe szczegóły bestialskiej zbrodni

Przed kilkoma tygodniami donieśliśmy o strasznej zbrodni, jaka miała miejsce w Gościeradzu pod Bydgoszczą. Wiadomość o niej wielkie wywołała poruszenie wśród szerokich warstw społeczeństwa, czemu zresztą nie można się dziwić; zbrodnia w całokształcie towarzyszących jej okoliczności była istotnie straszna. Epilog jej rozegrał się wczoraj przed bydgoskim sądem okręgowym.

SYLWETKI OSKARŻONYCH.

Na ławie oskarżonych zasiadła 29-letnia Teodozja Lewandowska, żona robotnika rolnego, oskarżona o zamordowanie męża przez zadanie mu 12 ciężkich urazów siekierą. Obok niej — jej rzekomy kochanek Ignacy Matyja.

Powszechne zainteresowanie budzi osoba głównej oskarżonej. Sala sądowa wypełniona jest po brzegi, a wśród przysłuchujących się rozprawie widzimy przedstawicielki bydgoskiej inteligencji.

Na korytarzach pełno ludzi. Wszyscy czekają na okazję, aby choć przez szparę od drzwi móc rzucić okiem na Lewandowską.

— Ładna jest, ładna? — padają gorączkowe pytania.

W chwili, gdy rozpatrywane są szczegóły krwawej zbrodni i ważą się losy życia oskarżonej — dla tłumu najciekawszą rzeczą jest jej wygląd zewnętrzny...

Lewandowska jest kobietą młodą. Posiada spokojne rysy twarzy, raczej łagodne, niż wskazujące na jakiekolwiek złe skłonności charakteru. W sferze swojej uchodzi prawdopodobnie za okaz zdrowia i urody. Ale to nas nie interesuje. Dla nas momentem ważnym jest to, **że jest ona matką małego, zaledwie 9-cio miesięcznego dziecka.**

Obok niej na ławie oskarżonych zasiadł ten, którego podała w śledztwie za właściwego inicjatora zbrodni — Ignacy Matyja. Jest to 31-letni robotnik rolny, niepozorny, aczkolwiek większy zdradzający spryt od Lewandowskiej.

CO MÓWI AKT OSKARŻENIA?

Tło i przebieg niesamowitej tej zbrodni przedstawia się wedle aktu oskarżenia w sposób następujący:

Czteroletnie pożycie małżeńskie Lewandowskich nie należało do wzorowych. Między młodym małżeństwem powstawały nierzadko scysje na tle nie zbyt moralnego prowadzenia się mężobójczyni, którą pociągały flirty z wsiowymi junakami. Lewandowska częstokroć zaniedbywała nietylko swego męża ale i 8-miesięczne dziecko. W czerwcu rb. zawarła znajomość z robotnikiem rolnym 31-letnim Ignacem Matyją, osobnikiem karanym już za kradzież żonatym i ojcem trojga dzieci. Matyja pracował razem z Lewandowskim okazyjnie, tj. na większych gospodarstwach przy wyrębie drzewa, karczowaniu odłogów itd. Współoskarżony, któremu przypadła do gustu żona towarzysza pracy bywał częstym gościem w domu Lewandowskich, i z czasem nawiązał z morderczyną stosunek miłosny. Lewandowski niezbyt zbudowany amorami swej żony niejednokrotnie czynił jej z tej racji ostre wyrzuty, które nawet przeradzały się w bójki. Matyja wzruszony „nieszczęsnym losem" swej bogdanki radził jej by dla zapewnienia sobie spokoju w krótkiej drodze „zrobiła porządek" z mężem. Matyja **pouczył oskarżoną dokładnie w jaki sposób przeprowadzić tę zbrodnię. Radził użycia jako narzędzia mordu siekiery,** którą uderzyć miała w skroń śpiącego męża, gdyż tylko w ten sposób zdoła go uśmiercić. Po dokonaniu zbrodni Lewandowska dla odsunięcia od siebie wszelkich poszlak miała stłuc szyby w oknach i wzywać pomocy sąsiadów zamieszkałych w tym samym, t. j. przeznaczonym dla robotników domu t. zw. komisyjnym. **Dla dodania odwagi swej kochance, Matyja zapewniał ją stale, iż po „sprzątnięciu" Lewandowskiego, zgładzi własną rodzinę i wtedy oboje jako ludzie „wolni" ruszą w świat, by rozpocząć nowe wspólne „szczęśliwe" życie.** Inicjator mordu wiedział przy tym doskonale, iż Lewandowskiej należy się jeszcze jako reszta posagu 1000 zł. i które — jak twierdził — pozwolą obojgu przetrwać pierwsze ciężkie miesiące na nowym terenie. Lewandowska długo opierała się namowom kochanaka, jednak w końcu dopingowana przezeń coraz silniej postanowiła bestialski plan urzeczywistnić.

Stało się to nocą na 30 października rb. O godz. 9-tej wieczorem zamordowany wrócił wraz z dwoma towarzyszami z pracy do domu i wszczął z miejsca spór z błahego zresztą powodu. O godz. 10 wieczorem Lewandowscy ułożyli się do snu. Dwie godziny później oskarżona nie zmrużywszy oka uniosła się z posłania i **chwyciwszy oburącz przygotowaną uprzednio olbrzymią siekierę ze zwierzęcą zapamiętałością poczęła okładać nią śpiącego.** Zadała mu dwanaście ciosów, w tem osiem w głowę, a cztery w ramię, którym się mordowany zasłonił.

Gdy Lewandowski począł rzęzić zbrodniarka wybiła siekierą szyby w oknach, przewróciła znajdujące się w mieszkaniu meble, krzesła i rower i poczęła wzywać pomocy. Sąsiadom oświadczyła nieludzka żona, iż do pokoju wtargnął nieznany bandyta, który nieszczęsnego męża siekierą zmasakrował. W przeddzień mordu, tj. 29. 10. Matyja dwukrotnie odwiedził Lewandowską udzielając jej ostatnich wskazówek, kochanek przyrzekł swej wspólniczce, iż dn. 30. 10. w godzinach porannych zjawi się na miejscu, by omówić dalszy plan działania.

SENSACYJNY ZWROT W CZASIE ROZPRAWY.

Przesłuchana Lewandowska, nie zdradzając najmniejszej skruchy odwołała podczas wczorajszej rozprawy swe zeznania, utrzymując, iż działała z własnej woli, i że Matyja nie wiedział nawet o jej zamiarze uśmiercenia męża. Do zbrodni popchnął ją wrogi stosunek męża do niej, który nie otrzymawszy reszty posagu mścił się za to na niewinnej żonie. Feralnego wieczoru zamordowany wróciwszy do domu zwyczajem swym wszczął kłótnię i w obecności swych towarzyszy kilkakrotnie spoliczkował oskarżoną. Czyn ten do głębi ją dotknął. Powodowana bezsilną rozpaczą postanowiła pozbyć się swego prześladowcy. Myśl ta powstała spontanicznie, gdy leżała w łóżku i medytowała nad nieszczęsnym swym życiem. Nocą kilkakrotnie zbliżyła się do łóżka śpiącego, jednak nie miała odwagi wykonać planu, aż wreszcie zdopingowana perspektywą dalszej męki współżycia z Lewandowskim, **poczęła walić go siekierą na oślep.** Dziś nie pamięta, ile zadała ciosów. Przypomina sobie tylko, iż Lewandowski po pierwszych uderzeniach zasłonił głowę ręką, jednak oskarżona nie zważając na to dalej mierzyła w Lewandowskiego, odcinając mu palce i druzgocąc kość z przedramienia.

Na zapytanie przewodniczącego czym tłumaczy tak zasadniczą sprzeczność jaka zachodzi między zeznaniami w śledztwie a obecnymi, oskarżona odpowiada, że początkowo mając żal do Matyi, iż sprowadził na manowce męża, stał się pośrednią przyczyną jej gehenny, chciała go po prostu „wsypać". Ale rozmyślając w celi więziennej postanowiła pod wpływem również spowiedzi zejść ze złej drogi i nie narażać na nieszczęście człowieka niewinnego.

Matyja, człek niski i krępy o inteligentnym wyrazie twarzy i chytrych oczach nie przyznaje się do winy. Z Lewandowskim żył w zgodzie, z żoną jego łączył go tylko stosunek znajomości. Zamordowany nie skarżył się nigdy na żonę jednak oskarżony zdawał sobie sprawę, że ich współżycie pozostawiało wiele do życzenia. Często przesypiał noc u Lewandowskich i to wspólnie z małżonkami w łóżku w wypadkach, gdy oboje wracali ze wspólnych wypraw złodziejskich.

PRZEWÓD SĄDOWY

Z kolei sąd przesłuchał 16 świadków dowodowych i odwodowych, którzy nie wnieśli do rozprawy zasadniczych momentów. Przeważnie zeznania świadków wypadły raczej obciążająco dla oskarżonej, którą przedstawili jako osobę lekkomyślną. **Zamordowany Lewandowski cieszył się powszechną opinią człowieka wesołego, dobrego kompana, niezdolnego nawet do kłótni i człowieka pracowitego.**

O godz. 5-tej po południu nastąpiły przemówienia stron.

Wyrok podajemy na drugiej stronie dzisiejszego numeru.

Giełdy

NOTOWANIA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ
z dnia 16 grudnia 1937 roku

Dewizy

Belgia 89,75 89,93 89,57; Berlin 212,97 213,11; Gdańsk 100,20 99,80; Amsterdam 293,55 294,27 292,83; Kopenhaga 117,99 117,41; Londyn 26,37 26,44 26,30; Nowy Jork czeki 5,27 trzy ósme 5,28 pięć ósmych 5,26 jedna ósma; Nowy Jork kabel 5,27 i pół 5,28 trzy czwarte 5,26 i ćwierć; Oslo 132,55 132,88 132,22; Paryż 17,93 18,08 17,78; Praga 18,54 18,58 18,49; Sztokholm 136,05 136,38 135,72; Zurych 122,10 122,40 121,80; Wiedeń 99,20 98,80; Medjolan 27,70 27,80 27,60; Helsinki 11,68 11,62; Montreal 5,28 i ćwierć 5.25 trzy czwarte; Tel Aviv 26,44 26,30.

Tendencja nieco mocniejsza.

Waluty:

Belgi belg. 89,93 89,50; Dolary amerykańskie 5,27 5,24 i pół; Dolary kanadyjskie 5,27 5,24 i pół; Fiareny holenderskie 294,27 292,55; Franki francuskie 18,08 17,68; Franki szwajcarskie 122,40 121,60; Funty angielskie 26,44 26,28; Guldeny gdańskie 100,20 99,80; Korony czeskie 17,60 17,00; Korony duńskie 117,99 117,15; Korony norweskie 132,88 131,90 Korony szwedzkie 136,38 135,40; Liry włoskie 21,60 20,80; Marki fińskie 11,68 11,25; Marki niemieckie 118,00 115,00; Szylingi austriackie 99,20 98,20; Marki srebrne 130,00 126,00; Tel Aviv 26,20 25,95.

Akcje

Bank Polski 108,50 110.00; Węgiel 27.50 27.25 27.50; Cukier 33,50; Lilpop 62.00 60.50 60,75; Ostrowiec 50.50; Starachowice 33.00 32.50 32,75; Haberbusch 44.00.

Tendencja mocna.

Papiery procentowe

4 i pół proc. wewnętrzna 60,25 60,38 60,13 ost. setki; 3 proc. inwestycyjna 1 emisja 78,25 serie 86,00; 3 proc. inwestycyjna 2 emisja 75,50 serie 85,00 5 proc. konwersyjna 65,50; 5 proc. kolejowa 63.50; 4 proc. premj. dolarowa 40,75 41.50; 4 proc. konsolidacyjna 62.50 63,00 61.50 62.00 dwie ostat. drobne; 8 proc. ziem. dol. kupon 108,86; 4 i pół proc. ziemskie serja 5 59.50 59.25 59,50; 5 proc. Warszawy stare 69,75; 5 proc. Warszawy 1933 r. 68.00 69.00 69.25 ost. drobne; 5 proc. Lublina stare 56.50; 5 proc. Łodzi 1933 roku 60,75 61.25; 6 proc. obl. Warszawy ósma i dziewiąta emisja 68.00.

Tendencja dla pożyczek i listów mocna.

NOTOWANIA GIEŁDY POZNAŃSKIEJ
z dnia 16 grudnia 1937 roku

Zboże

Ceny transakcyjne: pierwszy standart 25 ton 21,25; 85 ton 21.00; ceny orientacyjne: żyto 21.25—21.50 usposobienie spokojne; pszenica bez zmiany, usposobienie spokojne; mąka żytnia wszystkie gatunki o 25 gr. wyżej, usposobienie spokojne; makuch lniany 21,25—21,50; makuch rzepakowy 18,50—18,75; słonecznikowy 21,25—22,00; siano wszystkie gatunki o 50 gr. wyżej.

Ogólne usposobienie spokojne.

Obroty: żyta 509, pszenicy 224, jęczmienia 80, owsa 165.

Ogólny obrót: 2376,3 ton.

NOTOWANIA GIEŁDY ZBOŻOWO-TOWAROWEJ
W BYDGOSZCZY
z dnia 16 grudnia 1937 roku

Zboża

Żyto 22.— 22,25; pszenica I 748 g. I 27.—27,25; pszenica II gatunek 726 g. 1 26.— 26,25; owies zadeszczony 35 ton 20,— 20,— 20,25; serie 15 ton 19,50; jęczmień browarowy 20,25 21,—; jęczmień 678—673 g/l 18.— 18.25; 644—650 g/l 17.50 17,75; mąka żytnia gat. I 0—65 proc. 31.25 31.75; razowa 0—95 proc. 26.75 27.75; mąka żytnia 10 proc. ekspost. 20.40—31; mąka pszenna 0—30 proc. 47.50—48.50; 0—50 proc. 43—44; 0—65 proc. 41—42; razowa 0—95 proc. 34.75—35.25; otręby żytnie 15.25—15.75; otręby pszenne 15.75—16.25; średnie 15.25—15.75; grube 15.25—16.75; jęczmienne 15.50—16; kasza jęczmienna krajana 27.50—28; pęczak 27.50—28; jerkowa 32—33;

Artykuły strączkowe:

Groch Wiktoria 24,00—26,00; groch Folgera 23.50—25.50; wyka 18—19; peluszka 18—19; łubin niebieski 13—13.50; żółty 14—14.50.

Nasiona:

Rzepak zimowy bez worka 55.00—57.00; rzepik 51—52; mak niebieski 75—78; siemię lniane 45—48; gorczyca 33—37; koniczyna biała 180—210; czerwona czyszczona 97 proc. 120—130.

Artykuły pastewne i inne:

Makuch lniany 22.25—22.50; rzepakowy 19.75—20 śrut soja 24,50—25; wytłoki suszone 8—8,50; ziemniaki fabryczne — 18,5; płatki ziemniaczane 16—16,50; słoma żytnia prasowana 7,50—7,75; siano nadnoteckie luzem 8,50—9,50; prasowane 9,25—10,25

Ogólne usposobienie spokojne.

Oszustom nie wolno apelować

Sąd Apelacyjny podwyższył karę oszustowi na stanowisku dyrektora banku

Sąd Apelacyjny w Poznaniu rozpatrywał sprawę b. dyrektora Spółdzielczego Banku Rzemiosła w Poznaniu Zenona Zaborowskiego.

Sąd Apelacyjny skazał Zaborowskiego, po zastosowaniu amnestii, na łączną karę 2 lat i 6 mies. więzienia, podwyższając w ten sposób wyrok Sądu Okręgowego, który opiewał na łączną karę 1 roku i 3 mies. Równocześnie sąd wydał nakaz aresztowania Zaborowskiego.

Z cudów techniki radiowej

Głos olbrzyma nad Bałtykiem

Nie można powiedzieć ażeby w eterze nad Bałtykiem panowała cisza grobowa, gdyż państwa skandynawskie i bałtyckie stosunkowo wcześnie osiągnęły wysoki stopień rozwoju w radiofonii europejskiej. W szczególności Szwecja poszczycić się może tym, że jako jedno z pierwszych państw w Europie zaprowadziła i rozwinęła w szybkim czasie radio tak, że stosunkowo wielka jest tam liczba radiosłuchaczy. Odpowiednio do liczby słuchaczy radiowych, Szwecja rozporządza rozgałęzioną siecią stacyj radiowych, które jednak poza drobnymi wyjątkami słabą tylką mają moc nadawczą.

Ostatnio w Szwecji uznano za wskazane, prócz silnych stacyj w Sztokholmie i Motali znajdujących się w środku kraju wybudować trzecią bardzo silną stację radiową na południowym cyplu kraju. — Otóż w miasteczku Hoerby w gęsto zaludnionej krainie, niedaleko Danii, wybudowano nową silną stację o mocy 100 KW który to olbrzym niebawem dojdzie do głosu. Szczególnie na Pomorzu dobrze będzie można słyszeć nową stację.

Nowa wielka stacja w Hoerby — na fali 265,3 m i o mocy 1131 KHz — została wybudowana przez firmę Telefunken i wykończona pod koniec listopada a obecnie odbywają się już próbne audycje. Telefunken wybudował także uruchomioną przed kilku dniami olbrzymią stację 100 KW w stolicy Bułgarii w Sofii a pracującą na fali 352,9 m.

Dzięki nowoczesnej konstrukcji i wielkiej mocy stacja w Hoerby zajmie jedno z pierwszych miejsc w szeregu olbrzymich stacyj radiowych w Europie. Już pierwsze próby wykazały bardzo daleki jej zasięg.

Nie należy jednak mieć obaw, że nowa olbrzymia stacja w Hoerby przeszkadzać będzie innym stacjom. Stacje nadawcze pracujące na sąsiednich falach a mianowicie Turyn (Włochy) i Nyiregyhaza (Węgry) znacznie są oddalone i pracują siłą siedmiu względnie sześciu KW, tak, że nawet przy dotychczasowej stacji radiowej o 10 KW w Hoerby radiosłuchacze nie odczuwali przeszkód. Tak więc zwiększa się przez o liczba silnych stacyj radiowych w Europie.

Programy radiowe

Piątek, dnia 17 grudnia

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muzyka — płyty. 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka — płyty. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10—11.15 Przerwa. 11.15 Audycja dla szkół „Fortel pana Zagłoby" — fragment „Potopu" Henryka Sienkiewicza, zradiofonizowany przez Ewę Hartleb i Irenę Skowronkównę. 11,40 Ottorino Respighi: Fragmenty ze suity „Pinie rzymskie" — płyty. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12,03 Audycja południowa. 13.00—15,30 Wiadomości gospodarcze. 15.45 „Nad albumem znaczków pocztowych" audycja dla dzieci starszych w opracowaniu Kazimierza Plucińskiego. 16.00 Rozmowa z chorymi ks. kapelana Michała Rękasa. 16.50 Pogadanka aktualna. 17.00 „Jaworowscy snycerze" — felieton wygłosi Michalina Grekowicz. 17.15 Hiszpańskie pieśni historyczne ze zbiorów Sergiusza Kontera. 17.50 Przegląd wydawnictw — prof. Henryk Mościcki. 18.00 Komunikat śniegowy (z Krakowa) i wiadomości sportowe (z Warszawy). 18.10 Wieczorne nastroje — płyty. 18.30 Program na jutro. 18.35 Audycja dla wsi. 19.00 Komedie Aleksandra Fredry, wieczór III: „Damy i Huzary". Radiofonizacja i reżyseria Wiktora Budzyńskiego. 19.50 Pogadanka aktualna. 20.00 Koncert europejski fiński. (Transmisja z Helsinek). 21.00 Dziennik wieczorny. 21.10 Pogadanka aktualna. 21.15 Koncert rozrywkowy w wykonaniu Orkiestry Tadeusza Seredyńskiego, Karoliny Menkerówny (śpiew) i zespołu revellersów „Chór Olanda". 22,20 Recital fortepianowy Pawła Kowalewa. 22,50 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, przegląd prasy i komunikat meteorologiczny.

ROZGŁOŚNIA POMORSKA

11.40 Z kameralnych utworów Józefa Haydna — płyty. 13.00 Dla każdego coś ładnego — płyty. W przerwie o godzinie 14.00 Wiadomości z Pomorza i parę informacji. 18.10 Program na jutro. 18.15 Nasze organizacje śpiewacze — III audycja. 18,40 „Podatki" — pogadanka — wygłosi Helena Steinbornowa. 18.55 Wiadomości sportowe z Pomorza. 23.00 Tańce i piosenki — płyty.

W OTOLICACH WSZYSCY MAJĄ RADIO

Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju rozpoczął wielką akcję radiofonizacji wsi — pod hasłem: „W każdej chacie wiejskiej — odbiornik radiowy". Akcja rozpoczęta w pierwszych dniach grudnia, daje już pozytywne rezultaty.

Oto w dniu 5 grudnia zebranie gromadzkie we wsi Otolice uchwaliło 100% zradiofonizowanie wsi. Piękną inicjatywę wójta gminy Dąbkowice p. Józefa Górajka poparł starosta łowicki p. Władysław Staszewski. Ponieważ do całkowitego zradiofonizowania wsi brakowało 25 odbiorników, Wydział Powiatowy, aby ułatwić mieszkańcom wsi Otolice zaopatrzenie się w sprzęt radiowy, wyasygnował potrzebną sumę, którą ściągnie w ratach. Duże zasługi przy zradiofonizowaniu wsi Otolice — położył także sekretarz gminy Dąbkowice p. Kazimierz Jankowski.

Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju w nagrodę za 100% zradiofonizowanie, ofiarował odbiornik lampowy dla szkoły powszechnej we wsi Otolice, a działacze i inicjatorzy otrzymają premie, względnie specjalne odznaczenia.

Inicjatywa wsi Otolice powinna świecić przykładem innym wsiom polskim i spodziewać się należy, że i inne wkrótce odpowiedzą na apel Społecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju.

EUROPEJSKI KONCERT MUZYKI FIŃSKIEJ

Dnia 17 grudnia, w piątek o godz. 20 transmitowany będzie z Helsinek koncert kompozytorów fińskich: Jana Sibeliusa, Yriö Kilpinena, Leevi Madeto i Uuno Klamiego. Jan Sibelius znany jest dzisiaj na całym świecie i również w Polsce cieszy się dużą popularnością. Jego dzieła pełne poezji i romantyzmu o lirycznej melodyce i pięknych barwach dźwiękowych zdobyły sobie polskie estrady. Sibelius jest najpoważniejszym reprezentantem, właściwym twórcą narodowej muzyki fińskiej. III Symfonia, która wchodzi w skład programu transmitowanego koncertu nosi również charakter narodowy fiński.

Wykonawcami koncertu będą: orkiesra symfoniczna pod dyr. Toivi Haapanena i baryton Oiva Soini

Km. 2124/36. (8666

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Grudziądzu rewiru I, Stanisław Lewicki, urzędujący przy ulicy Budkiewicza 9, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 15 lutego 1938 r. o godzinie 10-ej w Sądzie Grodzkim w Grudziądzu pokój nr. 19 odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużnika Wilhelma Wiesnera w Łasinie, nieruchomości, położonej w Łasinie pow. Grudziądz, składającej się z domu mieszkalnego, oznaczonego nr. hip. Łasin tom 29 karta 885.

Nieruchomość posiada urządzoną księgę hipoteczną w Wydziale Hipotecznym przy Sądzie Grodzkim w Grudziądzu.

Nieruchomość została oszacowana na sumę 4.120 zł. cena zaś wywołania wynosi kwotę 3.090.— zł.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości 412,— zł.

Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowem publicznem obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przesądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Grudziądzu przy ul. Budkiewicza pokój nr. 20.

Grudziądz, dnia 15 grudnia 1937 r.

Komornik: (—) St. Lewicki.

Obwieszczenie.

Niniejszym podaje się do wiadomości członków tut. Gminy Wyznaniowej, że budżet i lista składek na rok 1938 będą wyłożone w biurze Gminy przy ulicy Szczytnej 12 od godz. 18 do godz. 21 w terminie od 18 do 23 bm. i od 27 do 28 bm. włącznie.

Żydowska Gmina Wyznaniowa w Toruniu.

Prezes: (—) Hilary Rozenberg. (8635

Jak po gwiazdkę

to proszę wstąpić również i do

Władysława Kulerskiego

GRUDZIĄDZ, Rynek nr. 13.

Wielki wybór ładnych i tanich podarków,

jak: złote pióra, albumy, notesy, kalendarze, ołówki, obsadki, książeczki z obrazkami dla dzieci, powieściowe, malowanki i wiele, wiele ładnych i tanich przedmiotów praktycznych. — — — — —

8581

W sobotę, 18 grudnia o godz. 16-tej nastąpi **otwarcie** *największej kawiarni-cukierni koncertowej*

„Savoy"

Bydgoszcz. Plac Teatralny

Orkiestra pod batutą znakomitego kapelmistrza **Andrzeja Goertza**

Początek koncertu o godz. 16-tej

Duży wybór własnego wypieku ciast oraz sprzedaż w dom.

Uprzejmie zapraszam i proszę o poparcie

8639 **wł. M. Grabowski**

SPRZEDAŻ

TRYKOTY SWETRY

damskie, męskie i dziecięce

Duży wybór **wełen** 7579 **pończoszniczych**

P. Składanowski

Toruń, St. Rynek 24

Kredyt na asygnaty

Kartoflanka

Superior, 1 kg. 40 gr.

Hurtownia Jan Kapczyński

Toruń, Szeroka 35.

8360C

Najlepsze

pierniki

toruńskie, łom piernikowy i waflowy poleca **A. Rost**

dawniej

Herrmann Thomas

Toruń, Nowy Rynek nr. 4, hurt. detal. 7846C

Targi Gwiazdkowe rozpoczęte

Palta—ubrania—mundurki i płaszcze szkolne — kurtki — spodnie — artykuły męskie **najtaniej**

8286 **A. Zieliński**

TORUŃ

Różana 4 przy Łaźni Cezara

Kredyt na asygnaty.

Lichtarzyki

choinkowe pokupne 1 tuzin 28 groszy

Hurtownia Jan Kapczyński

Toruń, Szeroka 35.

8360C

Zabawki

swetry, bieliznę ciepłą, wełnę, po zniżonych cenach.

Czesław Deutsch,

Toruń, św. Katarzyny 12, Kościuszki 9. 8485

Na asygnaty

porcelana, szkło, sprzęty kuchenne, podarki gwiazdkowe poleca **Szymański,** Toruń, Rynek Staromiejski 11, Szewska 12, 8679

Pudry

kremy, wody I-a na wagę

Hurtownia Jan Kapczyński

Toruń, Szeroka 35.

8360C

Wina wódki likiery

rumy i araki

polecam tanio

8633

„BAŁTYK"

A. Stawski, Toruń, Szeroka 6

Praktycznym podarkiem gwiazdkowym jest także **maszyna**, nowe i używane tanio na sprzedaż.

Katafias

Toruń, telefon 1447. 8670

Wycieraczki

gąbki stalowe, szpagaty, taśmy.

Hurtownia Jan Kapczyński

Toruń, Szeroka 35.

8360C

Na Święta

orzechy, migdały, sułtanki, skórka pomarańczowa, cykata, figi, pierniki, czekolady, bomboniery, najtaniej poleca

Wanda Kochowa

Toruń, Szeroka 42, telefon 16-33. 8678

Makownice

formy, blachy do ciasta poleca

Szymański

Toruń, Stary Rynek 11, ul. Szewska 12, Wąbrzeźno, Hallera 5. 8679

Jabłek

i suszonych owoców świeży transport nadszedł do **„S. R. H."** Gdynia, ul. Abrahama 45, tel. 36-14. 8677

Wiory

stalowe 1/4 kg, paczka 43 gr

Hurtownia Jan Kapczyński

Toruń, Szeroka 35.

8360C

Mak mielony Piernik do ryb Skórka pomarańcz. Cykata

oraz inne przyprawy do pieczenia poleca

Stanisław Grelewicz

Toruń, W. Garbary 16, 8626 **tel. 1853.**

Numer akt: Km. 754/37. (8638

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Nowem I rewiru Tomasz Twardowski, mający kancelarię w Nowem ul. Gd. Przedmieście Nr. 7, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 22 grudnia 1937 r. o godz. 11-ej w Nowem na Rynku odbędzie się 2-ga licytacja ruchomości, należących do adwokata Witolda Matukiewicza w Nowem, składających się z 1 bufetu fornierowanego, 1 kredensu, 6 krzeseł wybijanych skórą, 1 stołu rozciąganego, 1 stołu okrągłego i 2 kilimów, oszacowanych na łączną sumę zł. 720,—.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Nowe, dnia 9 grudnia 1937 r.

Komornik: (—) T. Twardowski.

PRAKTYCZNE PODARKI:

ELEGANCKIE TOREBKI

jako i wszelkie inne

TOWARY SKÓRZANE

po niskich cenach

H. LEMBERG & Co.

Gdańsk, Gr. Wollweberg. 8 — Pfefferstadt 56.

Telefon 234 82 8641

Numer akt: III. Km. 590/37.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy III rewiru, Stefan Czarnecki, mający kancelarię w Bydgoszczy ul. Dworcowa Nr. 76, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 20 grudnia 1937 r. o godz. 9 w Bydgoszczy F-ma Hartwig ul. Dworcowa Nr. 54, odbędzie się 2-ga licytacja ruchomości, należących do Maurycego i Heleny Henochowicz, składających się z materiałów na ubrania, pończoch, krawatów, firanek i innych towarów krótkich i galanterii, oszacowanych na łączną sumę zł. 2.895,80.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Bydgoszcz, dnia 6 grudnia 1937 r. (8671

Komornik: (—) St. Czarnecki.

Zlecenie Nr 239/VIII/K.

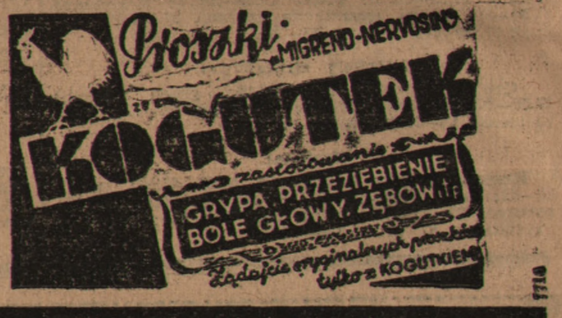
Kto szuka podarku gwiazdkowego Niech spieszy do Kałamajskiego

8401

Najtaniej:

Pończochy, Trykoty, Bielizna, Gorsety, Szale, Rękawiczki, Zemperki, Berety, Torebki, Chustki do nosa, Krawaty, Szelki, Robótki i inne podarki gwiazdkowe. — — — **Kredyt na asygnaty.**

8716

Albumy wieczne pióra papeteria

8662

w największym wyborze poleca

J. BUSIAKIEWICZ

Toruń

ul. Chełmińska 24, Tel. 1438.

Dywan

nowy (boucle) 350 x 3 korzystnie na sprzedaż. Adr. filia „Dnia Pomorza" pod nr. 8661

Skórki zajęcze

tchórze, lisy i podobne, kupuje stale po cenach najwyższych

Z. BALCEROWICZ

Toruń, Żeglarska 21.

8660

Okazja

Limuzyna 5-cio osobowa Citroen, pierwszorzędny stan, tanio do sprzedania. Gdynia, **tel. 36-28.** 8630

KUPNO

Zające

i inną dziczyznę kupuje Stanisław Grelewicz, Toruń, W. Garbary 19, tel. 1853. 8624

Pianino

używane za gotówkę kupię zaraz. Oferty z ceną uprzejmie do filii „Dnia Pomorza" pod nr. 2510. 8667

POSADY

2 fryzjerki

i dzielna manikurzystkę poszukuje **Kant,** Toruń, Podgórz. 8658

RÓŻNE

Poszukuję

oddz. umebl. pokój od 1. 1. 38 r. zawodowo pracujący. Zgłoszenia z podaniem ceny pod nr. 1738 do „Gazety Gdańskiej". Gdk 8673

Fotografie

dowodowe, grupowe i artystyczne oraz portrety wykonuje **„Rubens"** Toruń, Szewska 12, tel. 28.00. Firma chrześcijańska, 8621

(NIE FARBA)

przywraca **SIWYM WŁOSOM PIERWOTNY KOLOR**

Sz. Radio-słuchaczu!

O ile nie zadowolony jesteś ze swego radioodbiornika, to spiesz do specjalisty radiotechnika w Toruniu, na ul. Wita Stwosza Nr. 9 (nowa ulica obok ul. Słowackiego, między ul. Matejki a Moniuszki) mieszkanie 5, (niski parter). 8611

Skład

nadający się na zakład fryzjerski z mieszkaniem do wynajęcia. Gdynia, Leśna 22. 8631

Nafta

silnopłomienna 1 litr. tylko 35 gr. **Hurtownia Kapczyński,** Toruń, Szeroka 35. 8220C

Dobrzy przyjaciele.

— Proszę pana o wyjęcie mi zęba, panie doktorze.

— A czego chce ta zgraja młodych?

— Tylko posłuchać, jak ja będę krzyczał.

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetrowy na stronie 8-łamowej	0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie	1.00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie	0.80 zł
w tekście na dalszych stronach	0.60 zł

Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.

Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 proc. drożej.

Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. zniżki.

Komunikaty 50 gr za wiersz.

Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tem jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich na podstawie notowań Giełdy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wpłaty.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOSI:

W ekspedycji miejscowych agencyj	2.00 zł
Z odnoszeniem do domu	2.20 zł
Przez pocztę z odnoszeniem do domu	2.40 zł
Pod opaską	4,50 zł
W Gdańsku przez pocztę . 2.32 gd; przez gońca	2.00 gd
W Gdańsku z odbieraniem w administracji wprost	1.75 gd
Zagranica	4.00 zł

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

Redaktor odpowiedzialny:

WACŁAW WYTYK, Toruń, ul. Bydgoska 56.

UWAGI:

Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacona przewidziana w cenniku 20 proc. nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądowem ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.

Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Józef Kretowicz Bydgoszcz, ul. Dworcowa 25 I. piętro, redaktor odpowiedz. na Gdynię: Czesław Kościelski, Gdynia, ul. Min. Kwiatkowskiego, gmach „Paged'u". — Redaktor odpowiedzialny na Grudziądz: Franciszek Myśliński Grudziądz Plac 23 Stycznia 10, I. — Redaktor odpow na Tczew: Alojzy Kuzio Tczew, Kościuszki nr. 1.

Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Gryf" z odp. udziałami w Toruniu. Za ogłoszenia odpowiada Administracja.